

ناگهان کتاب

برنامه ریزی برای برگزاری هفته کتاب امسال، امیدهای بسیاری برای رونق کتابخوانی در کشور ایجاد کرده است

عکس: مطهر گورگی

دیروز و در آستانه هفته کتاب

خبرگزاری کتاب گشایش یافت

خبرگزاری کتاب دیروز با حضور فرهیختگان، نویسندگان و جمعی از دست‌اندرکاران مطبوعات و رسانه‌ها در سرای اهل قلم خانه کتاب به صورت رسمی افتتاح شد. این مراسم با حضور سید مهدی جهرمی، مدیرعامل خانه کتاب، محمدناصر حقیقت، سرپرست اداره کل رسانه‌های خارجی، عبدالرضا نادری، مدیرکل سازمان چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دکتر اسماعیل شفیق پور، مدرس دانشکده خبر، دکتر منتظر قائم، مدرس دانشگاه، جمعی از نویسندگان و تعداد زیادی از دست‌اندرکاران مطبوعات و رسانه‌ها و خبرنگاران حوزه کتاب برگزار شد.

۲

در نشست مطبوعاتی سید مهدی جهرمی، مدیرعامل خانه کتاب عنوان شد

همکاری ۵۰ تشکل فرهنگی در هفته کتاب

۶

معاون فرهنگی وزارت ارشاد
با اشاره به برنامه ریزی های هفته کتاب

کتابخوانی در کشور رشد می کند

دکتر محسن پرویز درباره برنامه های امسال هفته کتاب گفت: «امسال یکسری نکات را مدنظر داشتیم و در رأس مطالب استفاده از کلیه توان مراکز دولتی، غیردولتی و تشکل های مردمی بود. معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «چند ماه مانده به هفته کتاب، جلسه ستاد تشکیل شد و مسئولی برای ستاد در نظر گرفته شد و قرار شد از همه کسانی که مرتبط با کتاب برنامه ای دارند و نتایج اتفاق های حوزه کتاب در این برنامه ها استفاده کنیم.»

۳

کتاب و ولایت

کتابخوانی چیزی است که برای یک ملت فریضه لازم است. آن مردمی که اهل کتاب خواندن باشند، از لحاظ معلومات و دکاوت و هوشیاری، با مردمی که با کتاب و مطبوعات انس نداشته باشند، تفاوت می کنند. خوشبختانه کتاب زیاد هست و کتاب های زیادی چاپ می شود. نمی خواهم عرض کنم که همه آنچه که چاپ می شود کتاب های خوب و مفیدی است؛ نه، ای بسا کتابی چاپ می شود و به بازار هم می آید، اما کتاب مفیدی نیست؛ یک کتاب بی فایده و عاطل و باطلی است و کسی از آن استفاده ای نخواهد کرد. و ای بسا کتابی که چاپ می شود و به بازار هم آید و مضر است؛ نه اینکه فایده ندارد، بلکه ضرر هم دارد. الان ما در بازار کتاب کشور، چنین کتاب هایی را داریم و اینها در دسترس مردم هم هستند. اینها بخش کمی از کتاب های چاپ شده هستند. اکثر آنچه که چاپ می شود، چه از جهات علمی، چه از جهات فرهنگی، چه از جهات دینی، چه از لحاظ معارف گوناگون اسلامی، چه از لحاظ ادبی و هنری، مفید هستند. معارفی که در کتاب ها هست، مردم ما از آنها بی نیاز نیستند؛ باید این کتاب ها را بخوانند. انس با کتاب، چیز بسیار باارزشی است و من خواهش می کنم که... همه و همه، با کتاب انس پیدا کنند.

(مصاحبه رهبر معظم انقلاب با خبرنگار صداوسیما، پس از بازدید از پنجمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران ۱۳۷۷/۷)

«شعاعی از نیر اعظم» رهبر معظم انقلاب به چاپ دوم رسید

انتشارات سروش با آغاز هفته کتاب، «شعاعی از نیر اعظم» را تجدید چاپ خواهد کرد. به گزارش ستاد خبری چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، در سه هفته، سه هزار نسخه از کتاب شعاعی از نیر اعظم، نوشته آیت الله خامنه‌ای، رهبر فرزانه انقلاب اسلامی ایران، به چاپ دوم رسید. به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، سه هزار نسخه از این کتاب که مجموعه‌ای است از رهیافت‌های فکری نویسنده درباره حضرت محمد مصطفی (ص) در این سه هفته توزیع شده است. این کتاب که به مناسبت سال پیامبر اعظم (ص) منتشر شده توسط گروهی از محققان موسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی و دفتر حفظ و نشر آثار آیت الله خامنه‌ای گردآوری شده و در انتشارات سروش به طبع رسیده است. به گفته مسئول روابط عمومی انتشارات سروش، پس از چاپ نخست این کتاب، سفارش‌های زیادی از نهادهای مختلف به منظور تجدید چاپ به این انتشارات ارائه شده است.

فعالیت دفتر مجامع و فعالیت های فرهنگی در هفته کتاب از فعالان حوزه نشر در عرصه بین المللی تقدیر می شود

همزمان با برگزاری نشست «ارزیابی آثار ایرانی ترجمه شده و دستاوردهای نوسه بین المللی نشر ایران» با حضور محسن پرویز، معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از فعالان این حوزه تقدیر می شود. فروغ فخاری، عضو ستاد هفته کتاب از سوی دفتر مجامع فعالیت های فرهنگی با اعلام این خبر به ستاد خبری هفته کتاب گفت: «در پایان این نشست که به دلیل تقارن برنامه‌ها، به جای روز کتاب در جهان، در روز کتاب، فرهنگ و تمدن برگزار می شود. از سه نفر از فعالان حوزه نشر بین المللی تقدیر می شود.» وی در ادامه افزود: «این افراد با توجه به سوابق و افتخارات بین المللی شان در سه گروه مترجم، تصویرگر و مولف انتخاب شده اند.» به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، این نشست با حضور افرادی چون، فریده مهدوی دامغانی، حسین شوکت مقدم، دکتر ایران زاده، فریده خلعتبری و علاقه‌مندان حوزه نشر ۲۵ آبان ماه از ساعت ۱۵ الی ۱۹ در ساختمان فجر برگزار می شود.

در آستانه هفته کتاب

خبرگزاری کتاب ایران

محمّد انبیا

در عصر جدید گفته: «مروزه کاری به دلیل اینکه با داده‌های زیادی روبه‌روست، می‌تواند گرایش کند پس باید استقلال، دموکراسی سازمانی، مشارکت، هویت سازمانی چندرشته‌ای عمل کردن و ترویج از ویژگی‌های بارز خبرگزاری‌ها باشد. مراسم افتتاح خبرگزاری کتاب با معرفی بخش‌های مختلف این خبرگزاری و معرفی اعضای تحریری به‌دستور اهل قلم به پایان رسید.

خبرگزاری کتاب به نشانی WWW.IBNA.IR و بروی نسخه آزمایشی به‌صورت روزآمد، آخرین اخبار و گزارش‌های حوزه کتاب را انعکاس می‌دهد. گفتنی است نرم‌افزار اصلی این خبرگزاری به‌زودی مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت.

خبرگزاری کتاب بیروز با حضور فرهیختگان، نویسندگان و جمعی از دست‌اندرکاران مطبوعات و رسانه‌ها در سراسر اهل قلم خانه کتاب به صورت رسمی افتتاح شد.

این مراسم با حضور سیدمهدی جهرمی، مدیرعامل خانه کتاب، محمدناصر حقیقت، سرپرست اداره کل رسانه‌های خارجی، عبدالرضا نزاری، مدیرکل سازمان چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دکتر اسماعیل شعیب پور، مدرس دانشگاه خبر، دکتر مهدی منتظر قائم، مدرس دانشگاه، جمعی از نویسندگان و تعداد زیادی از دست‌اندرکاران مطبوعات و رسانه‌ها و خبرنگاران حوزه کتاب برگزار شد.

سیدمهدی جهرمی، مدیرعامل خانه کتاب در ابتدای این مراسم، راه‌اندازی سایت اینترنتی و خبرگزاری کتاب را یک فعالیت منحصر به فرد در حوزه اطلاع‌رسانی کتاب خوانند و اضافه کرد: «نمونه چنین شبکه‌ای در عرصه کتاب یافت نخواهد شد.» در ادامه این مراسم، دکتر منتظر قائم، عضو هیات علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، اهمیت خبرگزاری‌ها را پیش از زمینه‌های پژوهش و تحقیق ارزیابی کرد و افزود: «جهان خبری باید محققان راه‌سوی پدیده‌های نو هدایت کند.» وی توجه به ایجاد مختلف حوزه کتاب را وظیفه اصلی فعالان مطبوعات و رسانه‌های حوزه کتاب ذکر کرد و در این باره اظهار داشت: «باوقتی که لگژیوم فکر و لگژیوم در حوزه مسائل کلان از روزهای مختلف نقدی، بود، به معنای کتاب در سطح ملی نخواهیم رسید.» عضو هیات علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران از مفهوم خبرگزاری به عنوان یک سازمان ارتباطی دو طرفه یاد کرد و جایگاه کاربیر این رسانه را تعیین کننده خواند. این مدرس دانشگاه در پایان سخنانش با اشاره به انقلاب دیجیتال

خبرگزاری کتاب دولتی نیست

سیدمهدی جهرمی، مدیرعامل خانه کتاب اعلام کرد، خبرگزاری کتاب، یک خبرگزاری دولتی نیست. جهرمی در بیان جزئیات این موضوع گفت: این خبرگزاری وابسته به خانه کتاب است نه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. به گفته مدیرعامل خانه کتاب از آنجایی که خانه کتاب، یک موسسه غیرانتفاعی و غیردولتی است، خبرگزاری کتاب هم غیردولتی محسوب می‌شود. به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، سیدمهدی جهرمی افزود: «برخی از رسانه‌ها چندی پیش، راه‌اندازی خبرگزاری از سوی خانه کتاب را خلاف معنوی دولت متنی بر اعلام ارائه مجوز راه‌اندازی خبرگزاری به ادارات دولتی دانستند اما از آنجایی که خانه کتاب یک موسسه غیردولتی است، این اخبار کذب محض هستند.»

هفته کتاب با تجلیل از پدیدآورندگان منتخب همراه است

همزمان با چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی در مراسمی از پدیدآورندگان کتاب‌های برگزیده کشور قدردانی می‌شود. علیرضا اوجبی دبیر کتاب سال جمهوری اسلامی در گفت‌وگو با ستاد خبری هفته کتاب گفت: «مراسم قدردانی از پدیدآورندگان کتاب‌های برگزیده کشور در قالب مراسم انتخاب کتاب سال جمهوری اسلامی اسال در هفته کتاب برگزار می‌شود.» وی افزود: «مراسم انتخاب کتاب سال همواره در دو بخش انجام می‌شود که بخش نخست در آبان ماه فجر و بخش تکمیلی هر ساله در هفته کتاب انجام می‌شود.» اوجبی با اشاره به اهمیت انتخاب کتاب‌های سال در دو بخش گفت: «با وجود آنکه برگزیدگان بخش دوم کتاب سال در دور نخست امتیاز لازم را کسب نمی‌کنند اما در نگاه کلی به عنوان پدیدآورندگان برگزیده و منتخب محسوب شده و لازم است از مقام و شأن آنها تجلیل شود.» دبیر کتاب سال جمهوری اسلامی با بیان اینکه امسال و در مراسم انتخاب برگزیدگان گروه دوم کتاب سال از ۳۰ پدیدآورنده منتخب قدردانی و تجلیل می‌شود گفت: «منکه مهم و برجسته در این دوره انتخاب کتاب سال شاعر است که در چند دوره گذشته سابقه نداشته است.» وی افزود: «امسال سه کتاب از سه شاعر برگزیده به عنوان کتاب سال معرفی و از شاعران تجلیل می‌شود.» اوجبی یکی از این سه شاعر را زنده‌یاد حسن حسینی برشمرد و گفت: «دو شاعر دیگر در مراسم انتخاب کتاب سال معرفی می‌شوند.» این مقام مسئول در انتخاب کتاب سال جمهوری اسلامی، برگزاری این مراسم در آبان ماه هر هفته کتاب را اقدامی مناسب به منظور معرفی نویسندگان و پدیدآورندگان برگزیده کشور دانست و افزود: «این گروه از نتجگان کشور باید احساسی کنند که زحمت‌های آنها در حوزه کتاب برای مسئولان و مردم واجد ارزش و اهمیت فراوانی است و تشویق آنها قسمتی از تلاش‌هایشان را پاسخ خواهد داد.»

معاون فرهنگی وزارت ارشاد با اشاره به برنامه ریزی های هفته کتاب

کتابخوانی در کشور رشد می کند

چهاردهمین دوره هفته کتاب از امروز تا ۲۲ آذرماه برپا است. سال گذشته برنامه های زیادی را در دل خود جای داده است. اما نسبت به سال های گذشته تغییراتی نیز داشته است. استفاده و کمک از همه نژادهای دینی و غیردینی یکی از برنامه های است که معاون فرهنگی وزارت ارشاد به آن اشاره می کند. دکتر محسن پرویز درباره برنامه های هفته کتاب گفت: «اسفند یکسری نکات را مدنظر داشتیم و در رأس مطلب استفاده از کلیه توان مراکز دولتی، غیردولتی و تشکیلاتی مردمی بود. معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «چند ماه مانده به هفته کتاب، جلسه ستاد تشکیل شد و مسئولی برای ستاد در نظر گرفته شد و قرار شد از همه کسانی که مرتبط با کتاب برنامه ای داشته باشند و تمجید اتفاق های خوبی در این برنامه ها استفاده کنیم. در این راستا ستاد بعد از دعوت همه نهادها جلسه ای تشکیل داد که با استقبال خوبی از سوی نهادهای دولتی و غیردولتی مواجه شد و به رغم این تصور اشتباه که در میان مردم جا افتاده که هفته کتاب دولتی است، اسفند ما از این سالها برپه داشتیم و از همه تشکیلات ما دعوت کردیم و در این زمینه بخشی از هزینه ها را پرداختیم تا یک حرکت قوی روی کتاب صورت پذیرد. وی افزود: «عضو برنامه های هفته کتاب از قبل وجود داشته و همچنان ادامه دارد اما در برخی موارد هم تقویت هایی صورت گرفته است. معاون فرهنگی وزارت ارشاد با توجه به حضور تشکیلاتی غیردولتی در چهاردهمین دوره هفته کتاب گفت: «برای مثال انجمن نویسندگان کودک و نوجوان جشنواره کتابخانه های خانگی را مطرح کردند و مورد پذیرش و حمایت معاونت فرهنگی

قرار گرفت. دکتر پرویز به این نکته اشاره می کند که ممکن است برخی از برنامه ها در این هفته اجرا شوند اما برکت جلسه های تشکیل شده به مساعدت این هفته تصمیمات خوبی در جهت تقویت فرهنگ کتاب و کتابخوانی صورت پذیرفته است. وی می افزاید: «معاونت فرهنگی آمادگی دارد تا در راستای گسترش سیاست های کتابخوانی از نهادها حمایت کند و زمینه اجرای طرح و برنامه ها را فراهم کند و اگر از طرف تشکیلاتی برای برپه ای افراز شوند این برنامه ها در اولویت قرار می گیرند. برای مثال در جلسات دانشکده های نشر، مریچیان، نویسندگان، شعر و... طرح هایی برای گسترش فرهنگ کتابخوانی ارائه دادند. پرویز گفت: «موضوع این است که سیاست گذاری بر عهده وزارتخانه ها است و اجرا آنها در موارد محدودی که جنبه ملی باشد برای مثال برگزاری نمایشگاه بین المللی برعهده وزارتخانه است و در بقیه موارد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کار حمایت، پشتیبانی و تدوین سیاست های کلان و پیگیری اجراها را برعهده دارد. معاون فرهنگی وزارت ارشاد افزود: «هر اتفاقی برای گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی راه فال نیک می گیریم. وی گفت: «ما هیچ برنامه ای را پس نمی زنیم و از برنامه ها حمایت می کنیم. این حمایت ها در قالب های مادی و معنوی می کنند. دکتر محسن پرویز، درباره حمایت های وزارت ارشاد می گوید: «این حمایت ها بسته به نوع و بزرگاری تشکیلات برنامه ها متفاوت است. برای مثال در همایش های علمی در مجلس که در دوره های قبل هم برگزار شد هیچ نیازی به حمایت مادی وجود نداشت و ما تنها از این اتفاق حمایت معنوی می کنیم اما برخی قسمت ها نیاز به بودجه دارند مانند انجمن شاعران که طرح تقویت از شعری جوان را داشتند و با انجمن نویسندگان کودک

برنامه های حوزه علمیه قم در هفته کتاب

حوزه علمیه قم در روز کتاب و حوزه (چهارمین روز از هفته کتاب) سه برنامه خواهد داشت. در روز شنبه ۲۷ آبان که همزمان با سالروز شهادت امام جعفر صادق (ع) است، جشن کتابخانه های مدارس حوزه، عرضه تازه های کتاب برای طلاب و حوزه و سمینار نشر دینی از جمله فعالیت های حوزه علمیه قم در این روز خواهد بود. این برنامه ها با همکاری موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران و دفتر مجمع و فعالیت های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به اجرا در خواهد آمد.

ائمه جماعات به رشد کتابخوانی کمک می کنند

ستاد عالی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور برنامه های هفته کتاب خود را اعلام کرد. به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، معرفی کتابخانه های مساجد از طریق صدا و سیما در اولویت این برنامه هاست. هماهنگی با رسانه های محلی خصوصا مطبوعات برای درج مقاله، میزگرد و خبر از کتابخانه های مساجد استان ها، تقدیر از کتابداران و اعضای نمونه کتابخانه های مساجد استان و برگزاری مسابقات در کتابخانه ها از دیگر برنامه های این ستاد است. در فهرست برنامه های ستاد عالی هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد، اجرای طرح اهدای کتاب توسط اهالی محله به مساجد، هماهنگی با سازمان آموزش و پرورش استان برای همکاری کتابخانه های مساجد کشور و تقدیر از نویسندگان حوزه و مسجد استان هم آمده است. همچنین در هفته کتاب هماهنگی با ائمه جماعات برای جریان سازی و اطلاع رسانی مناسب انجام می شود.

نشست شبی با مولوی در فرهنگسرای تفکر

نشست شبی با مولوی به مناسبت چهاردهمین دوره هفته کتاب در فرهنگسرای تفکر برگزار می شود. به گزارش ستاد خبری چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران در این نشست که دوم آذرماه تشکیل می شود از شب تا نزدیک های سحر اشعار مولوی خوانده خواهد شد. این اولین باری است که مسئولان فرهنگسرای تفکر اقدام به برپایی چنین مراسمی کرده اند و امیدوارند این برنامه مورد استقبال

برنامه های انتشارات سروش در هفته کتاب

انتشار بیش از ۳۰ عنوان کتاب و شرکت در نمایشگاه های استانی از برنامه های انتشارات سروش عنوان شده است. به گزارش ستاد خبری چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، انتشار چندین عنوان کتاب با موضوع پیامبر (ص) در شرکت در نمایشگاه های استانی کتاب و انتشار کتاب های چاپ اول و تجدید چاپی از جمله برنامه های انتشارات سروش در دو هفته پایانی آبان ماه، در جریان برگزاری هفته کتاب خواهد بود. این در حالی است که به گفته دست اند کاران این شرکت، انتشارات سروش برنامه خاصی برای هفته کتاب تدارک ندیده است.

۵ هزار عنوان کتاب در ۵ دانشگاه

کتابخوانی به نمایش گذاشته می شود

موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران قرار است در هفته کتاب ۵ نمایشگاه را در ۵ دانشگاه کشور برگزار کند. به گفته روابط عمومی موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران هفته کتاب طی برگزاری ۵ نمایشگاه در مراکز دانشگاهی کشور، تازه های کتاب اسفند هم در معرض دید دانشجویان قرار می گیرد. طی آئین افتتاحیه در گفت و گو با ستاد خبری هفته کتاب افزود: برای تهیه این کتاب ها، طی فرآیندی در روزنامه ها از نویسندگان نمایشگاه های فرهنگی ایران ارائه کننده، به موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران اطلاع داده می شود. کتاب های به نمایش درآمده در این نمایشگاه ها با انعام هفته کتاب به کتابخانه های مراکز دانشگاهی اهدا می شود. اعتبار لازم برای تهیه کتاب های ارائه شده در نمایشگاه ها، از سوی معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تأمین شده است.

برای اولین بار

خادمان نشر در دفاع مقدس

معرفی می شوند

برای اولین بار بخش ویژه تقدیر از خادمان نشر در حوزه دفاع مقدس همزمان با روز اول چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران روز کتاب و ویدئو آلودگان برگزار می شود. احمد کمالی نژاد، عضو ستاد برگزاری هفته کتاب با اعلام این خبر در گفت و گو با ستاد خبری هفته کتاب افزود: «خادمان نشر پیشگامانی هستند که در حوزه نشر زحمات زیادی کشیده اند اما نام آنها را جای نمی بینیم و نمی شنویم. وی ادامه داد: «در حوزه دفاع مقدس کارهای بسیار مهمی صورت گرفته که احساس می شود افرادی که در این حوزه فعالیت کرده اند تاکنون پشت صحنه بوده اند و بلااشنان نادیده گرفته شده است. در این برنامه قرار است تلاش این عزیزان معرفی و از آنها تقدیر شود.

بچه‌ها کتاب هدیه می‌گیرند
بچه‌های حاضر در خانه کودک زیتون در اولین روز هفته کتاب، امروز از سوی این مرکز کتاب هدیه می‌گیرند.

به گزارش ستاد خبری چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، خانه کودک زیتون که به کودکان ۴ تا ۶ سال اختصاص دارد در آغاز هفته کتاب و به منظور آشناسازی بچه‌های مقطع مهدکودک و پیش‌دستانی به آنها کتاب هدیه می‌دهد.

مرکز آمان در هفته کتاب

در حالی که بررسی آماری سوانه مطالعه می‌تواند در کنار سرشماری‌های آماری مرکز آمان، جایگاه ویژه‌ای داشته باشد، این مرکز زیتون برنامه‌ای در زمینه کتاب‌نخوانده است. به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، مرکز آمان ایران از ابتدای برپایی هفته کتاب در اجزای برنامه‌های آن نقشی نداشته است.

روابط عمومی مرکز آمان ایران با اعلام این خبر و طبقه‌بندی اصلی این مرکز را در آبان امسال، سرشماری عمومی دانست. این درحالی است که کارشناسان حوزه کتاب معتقدند برای کتابخوان شدن مردم باید شمارگان کتاب‌ها را به تناسب جمعیت افزایش داد و کتاب را به عنوان یکی از نیازهای خانواده معرفی کرد. بنابراین می‌توان از مرکز آمان ایران انتظار داشت که در سرشماری عمومی بخشی را به بررسی میزان مطالعه و نیازهای مردم در این زمینه اختصاص دهد.

«شما که غریبه نیستید»

نقد می‌شود
نشت نقد و بررسی کتاب «شما که غریبه نیستید» به مناسبت هفته کتاب در فرهنگسرای ابن‌سینا برگزار می‌شود. به گزارش ستاد خبری چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران در این نشست هوشنگ مرادی‌کرمانی، نویسنده و چیستا برهن نویسنده و منتقد حضور دارند و به بحث درباره ویژگی‌های این کتاب می‌پردازند.

این نشست پنجشنبه ۲۵ آبان ماه ساعت ۱۰ صبح به همت کانون حامیان سلامت در محل فرهنگسرای ابن‌سینا برپا می‌شود. به گفته اعظم صادق‌فر دبیر کانون حامیان سلامت، هدف کانون از برپایی این نشست انگ‌زدایی و فرهنگ‌سازی در رابطه با بیماران روانی است.

شورآفرین در هفته کتاب

دو نمایش نامه از محمد چرمشیر به مناسبت هفته کتاب چاپ می‌شود

به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، انتشارات شورآفرین دو نمایش‌نامه از محمد چرمشیر با عنوان «حرم خلوت دل» و «روزگار تازین طغلت مهربان» را در دست انتشار دارد. همچنین کتاب «مکزکی‌ها» بیانیه امیلیانو زاپاتا به ملت مکزیک، با ترجمه پژمان رضایی و «چند لحظه تأییم شب» با ترجمه هومن یانک از کتاب‌های دیگر نشر شورآفرین است که در هفته کتاب چاپ می‌شود.

انتشار مجموعه کاریکاتورهای

علی درخشنی
مجموعه کاریکاتورهای علی درخشنی در هفته کتاب منتشر خواهد شد.

به گزارش ستاد خبری چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، اصماد در دام عنوان مجموعه کاریکاتورهای علی درخشنی است که به همت خانه کاریکاتور ایران جمع‌آوری شد و سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران آن را منتشر کرده است.

به گفته شجاعی طباطبائی، مسئول خانه کاریکاتور ایران علاوه بر این کتاب مجموعه‌ای از آثار مازیار یزویی با موضوع هول‌کاست و آثار دو تن از کاریکاتورسیست‌های برجسته جهان نیز در خانه کاریکاتور برپا می‌گردد. آمانه شده است. مجموعه آثار نمایشگاه بین‌المللی کاریکاتور هول‌کاست، آخرین اثری است که خانه کاریکاتور ایران منتشر کرده است.

معاون ادبیات و انتشارات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس: کتاب سال دفاع مقدس فقط به کیفیت فکر می‌کند

حمید حسام گفت: در داوری کتاب سال دفاع مقدس ملاک و امتیاز کیفیت اثر است و پیشینه و شخصیت مولف تأثیری در داوری ما ندارد. حسام، معاون ادبیات و انتشارات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس در گفت‌وگو با ستاد خبری دهمین جشنواره کتاب سال دفاع مقدس درباره داوری آثار بیان داشت: «در داوری باید میان اثر و مولف فرقی باشد. در داوری‌های این دوره از جشنواره ملاک و امتیازها تنها به کیفیت اثر تعلق گرفت و شخصیت مولف و جایگاه علمی مولف ملاک نبود».

وی در پاسخ به این سوال که کسی که پیشکسوت است، چه ارجح و قریب دارد؟ یادآورد شد: «این افراد از خادمان فرهنگی هستند که امتیاز خاصی برای آنها وجود دارد. در برپایی جشنواره کتاب سال دفاع مقدس هر اندازه جلوتر می‌رویم، سخت‌نیزآمدن فضای اعتمادسازی در میان جوانان هستیم».

حسام ادامه داد: «هر ساله اهداف جدیدی به چگونگی انتخاب کتاب سال دفاع مقدس می‌شود و هر سال اهداف جشنواره‌ها نیز با توجه به موقعیت تغییر می‌کند».

وی درباره اهداف جشنواره اظهار داشت: «اهداف ثابت بر دو محور شوق مولفان برای نگارش و ترغیب ناشران برای حمایت از چاپ آثار است. هر چه جشنواره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس نشان‌دهن یک قله آرمانی برای رسیدن به ادبیات دفاع مقدس در شاهه‌های مختلف است. وقتی اثری انتخاب می‌شود، یک الگوریته علاقه‌مندان و اهلی قلم نشان می‌دهیم که می‌تواند دستمایه‌ای برای خلق آثار ارزشمند باشد. و این کار بسیار خطری است و به راحتی نمی‌شود آثار را داوری کرد و به اثری نمره برتر داد. باید در داوری‌ها بسیار دقت کرد».

کمال بیروزکیا مترجم

تجهیز کتابخانه‌ها باید در اولویت باشد

کمال بهروزکیا مترجم کتاب‌های کودکان و نوجوانان، توجه بیشتر به تجهیز کتابخانه‌ها را یکی از راه‌های کتابخوان شدن کودکان و نوجوانان می‌داند.

این مترجم کتاب‌های کودکان و نوجوانان در گفت‌وگو با ستاد خبری هفته کتاب گفت: «آموزش و پرورش باید کتابخانه‌های مدارس را به کتاب‌های جدید و جذاب تجهیز کرده و از این طریق سعی کند تعداد بیشتری از دانش‌آموزان را به کتابخانه‌ها جذب کند».

بهروزکیا همچنین گفت: «گسترش کتابخانه‌های عمومی از سوی نهادهای دولتی مثل وزارت فرهنگ و میراث‌زاده».

تجهیز کتابخانه‌های شهر یادگیرها در هفته کتاب

کتابخانه‌ها و مکان‌های عمومی شهر یزد در هفته کتاب تجهیز می‌شود. سیدجواد فاهمی، معاونت فرهنگی هنری ارشاد استان یزد در گفت‌وگو با خبرگزاری کتاب ایران گفت: «طی سال گذشته ۴۰ هزار عنوان کتاب به کتابخانه استان تحویل شده که در هفته کتاب ۳۰ هزار عنوان دیگر هم به این تعداد اضافه می‌شود».

برنامه دیگری که از ارشاد استان در جهت ایجاد نهفت کتابخوانی در هفته کتاب در دست تدوین و اجرا دارد، تجهیز پیمایش‌ستان‌های یوز به ۱۰ هزار جلد کتاب اهدایی است. به گفته این مقام فرهنگی محلی، آرایشگاه‌های مردانه و پایانه‌های مسافری این استان نیز در هفته کتاب، به فقهسه‌های کتاب‌امانی کم حجم مجهز می‌شوند.

۲۰۰ مرکز فرهنگی تهران میزبان کتاب می‌شوند

همزمان با هفته کتاب و جشن کتاب تهران، در ۲۰۰ مرکز وابسته به سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران، نمایشگاه کتاب با ۳۰ درصد تخفیف برپا می‌شود.

به گزارش ستاد خبری چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، در این نمایشگاه‌ها که به همت فرهنگسرای دانشجو برپا می‌شود، کتاب‌های منتخب ناشران فعال کشور با ۳۰ درصد تخفیف عرضه خواهد شد. معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در برپایی این نمایشگاه‌ها با فرهنگسرای دانشجو همکاری می‌کند. این دوره از نمایشگاه‌ها سومین تجربه فرهنگسرای دانشجو در برگزاری همزمان چندین نمایشگاه کتاب محسوب می‌شود. این فرهنگسرا در خردادماه سال جاری، اولین نمایشگاه موضوعی کتاب را به شکل آزمایشی و با مشارکت دو شرکت انتشاراتی را یکی از دانشگاه‌های تهران برگزار کرد. دومین دوره نمایشگاه‌های مناسبتی کتاب فرهنگسرای دانشجو، همزمان با ماه مبارک رمضان، در چندین دانشگاه و خوابگاه دانشجویی برپا شد که در آنها ۱۲ ناشر فعال کشور حضور داشتند.

در سومین دوره نمایشگاه‌های مناسبتی کتاب، تمامی مراکز فرهنگی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران حضور دارند که شامل فرهنگسراها و خانه‌های فرهنگ نیز می‌شود.

در این دوره، حدود ۴۰ ناشر فعال کشور، کتاب‌های منتخب خود را با تخفیف ۳۰ درصد عرضه خواهند کرد.

در هفته کتاب انجام می‌شود.

عرضه کتاب‌های نمایشگاه‌های مدارس استان تهران و قم با ۲۵ درصد تخفیف

انتشارات مدرسه ضمن برپایی نمایشگاه در مدارس تهران و قم، کتاب‌ها را با ۲۵ درصد تخفیف به دانش‌آموزان عرضه می‌کند. محمدحسن محمدنیا، مدیر فروش انتشارات مدرسه در گفت‌وگو با خبرگزاری کتاب ایران(بینا) گفت: «در کنار ارائه کتاب‌های درسی و غیر درسی این نمایشگاه‌ها با ۲۵ درصد تخفیف، در هفته کتاب، همایشی‌هایی نیز در برخی مدارس برگزار می‌شود».

به گفته محمدنیا، محبتی رحمانددوست به مناسبت برگزاری چهاردهمین دوره هفته کتاب در نمایشگاه کتاب استان قم سخنرانی خواهد کرد. مدیر فروش انتشارات مدرسه همچنین گفت: «علاوه بر نصب پیلورهای تبلیغاتی در ارتباط با کتاب، این انتشارات، مسابقه‌ای را نیز به نام مسابقه پیامبر اعظم (ص) در هفته کتاب برگزار خواهد کرد».

پر شمارگان ترین کتاب‌ها در انتشارات بعثه مقام معظم رهبری

انتشارات بعثه مقام معظم رهبری از آغاز فعالیت خود توانسته است ۴۰۰ عنوان کتاب در کارنامه خود ثبت کند.

حسب زاهدی مسئول انتشارات بعثه مقام معظم رهبری با اعلام این خبر به ستاد خبری هفته کتاب گفت: «این انتشارات فعالیت خود را از سال ۷۸ آغاز کرده و توانسته است، سال گذشته ۵۷ عنوان کتاب منتشر کند که از این تعداد ۳۱ عنوان کتاب چاپ اول بوده. کتاب *ادبیه و آداب‌الحریم* با ۳۱۰ هزار نسخه بیشترین و کتاب *مناسک معسومین* با ۸۰ هزار نسخه بیشترین شمارگان را در میان آثار منتشر شده این انتشارات داشته‌اند.

زاهدی درباره توزیع کتاب‌ها گفت: «این کتاب‌ها بین نمایندگان بعثه در استان‌ها پخش می‌شود و سپس وزارت ان می‌تواند آنها را خریداری کند». زاهدی مجدداًست‌های پایین این کتاب‌ها یکی از دلایل شمارگان بالا و استقبال خوانندگان است. در سال ۵۸این انتشارات توانسته است ۶۶ عنوان کتاب رامنتشر کند که به گفته زاهدی این تعداد تا پایان سال به ۴۰۰ عنوان خواهد رسید.

این انتشارات به‌طور میانگین هر ماه سه کتاب منتشر می‌کند.

به گفته زاهدی کتاب‌های منتشر شده در این انتشارات به‌دو بخش آموزشی و علمی تقسیم می‌شوند. مناسک و ادبیه جزو کتاب‌های علمی‌اند.در این انتشارات کتاب‌هایی نیز برای شناخت اماکن زیارتی منتشر می‌شود که درزمره کتاب‌های آموزشی به‌شمار می‌آیند.

انتشار مجموعه «از ایران چه می‌دانم؟» از سرگرفته شد

دکتر پژوهش‌های فرهنگی با چاپ چند کتاب جدید در هفته کتاب انتشار مجموعه از ایران چه می‌دانم را از سر گرفت.

محمدحسین خوشنویس، رئیس دفتر

پژوهش‌های فرهنگی با بیان اینکه این دفتر سال‌هاست به منظور انتشار آثار مربوط به حوزه‌های گوناگون فرهنگ تلاش کرده تا معنای هر فرهنگ را در جامعه گسترش دهد. افزود: حاصل این تلاش‌ها انتشار مجموعه‌هایی با عنوان‌های فرهنگ و ادب، آموزش، پژوهش، مدیریت، تاریخ، مردم‌شناسی، هنر و معماری، اندیشه و سینما است.

وی گفت: این دفتر با توجه به تحولات نوین فرهنگی در جامعه امروز و نیاز جوانان به بررسی‌های جدید علمی درباره تاریخ ایران زمین، مجموعه‌ای را با عنوان *از ایران چه می‌دانم؟* در حوزه‌های گوناگون ایران پژوهی منتشر کرده است.

خوشنویس با عنوان کردن این موضوع که تاکنون بیش از ۶۵ عنوان از این مجموعه منتشر و در دسترس علاقه‌مندان و جوانان قرار گرفته‌است از در دست انتشار بودن ۳۰ عنوان دیگر از این مجموعه خبر داد و افزود: از دیگر فعالیت‌های این دفتر انتشار کتاب *کلک شامل* مجموعه‌های گوناگونی برای کودکان و نوجوانان است که انتشار آن به صورت مستمر ادامه می‌یابد.

رئیس دفتر پژوهش‌های فرهنگی گفت: از کتاب‌های جدید مجموعه «از ایران چه می‌دانم؟» *مجلدهای* با عناوین *جامعه‌الهی* در ایران، *دیوان‌دوی* در ایران به تازگی وارد بازار کتاب شده است.

وی افزود: نشریات دفتر پژوهش‌های فرهنگی که حاصل تلاش گروه‌های علمی این دفتر است نیز با عناوین *اطلاع‌شناسی، اقتصادی-سیاسی، اندیشه* اثر شهسپری فیروزه، *عکسنامه و معماری و فرهنگ به صورت مستمر و زمان‌بندی شده چاپ،* *منتشر و در دسترس علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.* دفتر پژوهش‌های فرهنگی تاکنون جواز متعددی در زمینه انتشار کتاب‌های علمی و فرهنگی را نهاده‌ها و الجین‌های داخلی و بین‌المللی نظیر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و دفتر بین‌المللی کتاب برای نسل جوان (BBY) به خود اختصاص داده است.

همزمان با هفته کتاب صورت گرفت

توزیع کتابچه علامه محمدتقی جعفری در مترو و پارک‌ها

بر اساس طرح توزیع رایگان کتاب در مترو و برخی پارک‌های تهران، واحد تحقیق و توسعه موسسه آموزش شهر هومران با چهاردهمین دوره هفته کتاب، کتابچه علامه محمدتقی جعفری را بین شهروندان توزیع می‌کند. روح‌الله محمدلو، کارشناس روابط عمومی واحد تحقیق و توسعه موسسه آموزش شهر در گفت‌وگو با ستاد خبری هفته کتاب در زمینه فعالیت‌های این موسسه گفت: «طبق روال گذشته کتابچه تهران «شهر اخلاق، شهر زندگی» هر ۲ تا ۳ هفته یک بار در مترو توزیع می‌شود که هدف از عرضه این کتابچه‌ها بالا بردن

برپایی تورهای بازدید از چاپخانه‌ها

همزمان با آغاز هفته کتاب، تورهای بازدید از مراحل چاپ کتاب در چاپخانه‌ها برای دانش‌آموزان مقطع متوسطه از سوی دفتر امور چاپ و فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری وزارت آموزش و پرورش برپا می‌شود. جلال ذکایلی مدیر دفتر امور چاپ این وزارتخانه با اعلام این مطلب به ستاد خبری هفته کتاب گفت: «به منظور آشنایی دانش‌آموزان مقطع متوسطه با مراحل چاپ یک کتاب از لیتوگرافی تا صحافی از چاپخانه‌ها با هماهنگی مسئولان آنها بازدید به عمل می‌آید.

به گفته ذکایلی مجموعاً ۲۰ تور چاپخانه‌ای در طول هفته کتاب برای متقاضیان بر پا می‌شود.

یک پژوهشگر ادبیات کودک و نوجوان

عادت کتابخوانی

باید با کودکان رشد کند

«هماس جهانگیری» پژوهشگر حوزه کودک و نوجوان معقت است. کتابخوانی باید به عنوان فرهنگ و عادت در جامعه رواج یابند.

هماس جهانگیری نویسنده کودک و نوجوان در گفت‌وگو با خبرگزاری کتاب ایران (لیبنا) افزود: «۴۰ تا ۵۰ سالگی من مناسبی برای ایجاد فرهنگ کتابخوانی نیست و این عادت باید از سال‌های اول کودکی همراه با وی پرورش پیدا کند. به اعتقاد جهانگیری، سه نهاد اصلی خانواده مدرسه و رسانه در تزویج فرهنگ کتابخوانی، نقش بسزایی دارند.

این نویسنده حوزه کودک و نوجوان، ضمن انتقاد از وجود کتاب‌های سنگین و تخصصی نامناسب در کتابخانه‌های مدارس کودکان و نوجوانان گفت: «این کتاب‌ها بچه‌ها را به کتابخوانی تشویق نمی‌کنند».

این نویسنده در ادامه با تأکید بر نقش کمربند رسانه‌ها در این زمینه گفت: «بزرگ‌ترین کاری که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌تواند در این راستا انجام دهد بیشتر سازی و ایجاد فرهنگ کتابخوانی به شکل کلان در جامعه و نشر حوال است. اگر این حرکت صورت گیرد شمارگان کتاب بالا خواهد رفت و ناشران نیز راضی خواهند بود. ناشران این حمایت‌های غیرمستقیم بسیار بیشتر از حمایت‌های کنونی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از ناشران است».

هماس جهانگیری درباره جزئیات راهکارهای پیشنهادی خود به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توضیحی نداد.

در چهاردهمین دوره هفته کتاب انجام می‌شود:

چاپ دو شاهکار

در حوزه ادبیات کودک و نوجوان

«دوست من ماه از هانس کریستین آندرسن و کتاب «بزرگ‌ترین گل دنیا» به قلم ژوزه ساراماگو در چهاردهمین دوره هفته کتاب چاپ می‌شود. مهرداد آبرومندی مدیر نشر شولا در گفت‌وگو با ستاد خبری هفته کتاب گفت: «چاپ دوست من ماه کتابی تاثیر این حمایت‌های غیرمستقیم بسیار خواهد بود. ناشران این کتاب‌ها نیز راضی خواهند بود. ناشران این حمایت‌های کنونی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از ناشران است».

هماس جهانگیری درباره جزئیات راهکارهای پیشنهادی خود به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توضیحی نداد.

موش پرند» از برنامه‌های این انتشارات برای هفته کتاب است.

کودکان و نوجوانان است.

نمایشگاه پاییزه

کتاب‌های خارجی شهر کتاب

شهر کتاب آبان در چهاردهمین هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، هشتمین نمایشگاه پاییزه کتاب‌های خارجی خود را برگزار می‌کند.

فروشگاه و نمایشگاه مرکزی کتاب‌های خارجی شهر کتاب (کتاب آبان) در آغاز نهمین سال فعالیت خود به مناسبت هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، هشتمین نمایشگاه پاییزه کتاب‌های خارجی در محل ساختمان مرکزی شهر کتاب برگزار می‌کند. در این نمایشگاه بیش از ۷ هزار عنوان کتاب که ۳ هزار عنوان آن جدید است عرضه می‌شود.

شهرکتاب در گفت‌وگو با ستاد خبری هفته کتاب و یوژکی‌های نمایشگاه اسامال را عرضه جدیدترین کتاب‌های چاپ شده پس از نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تهران، عرضه رمان‌های کلاسیک و مدرن در سطح گسترده، عرضه کتاب‌های علوم انسانی جدید و بزرگ‌ترین حراج کتاب‌های علوم انسانی شهر کتاب، عرضه جدیدترین کتاب‌های معماری، طراحی و نقاشی و سایر موضوعات هنری عنوان کرد.

هشتمین نمایشگاه پاییزه کتاب‌های خارجی شهر کتاب آبان از ۱۳ تا ۱۷ آبان‌ماه تا ۱۷ آذرماه سال جاری برگزارست.

در نشست مطبوعاتی سید مهدی جهرمی ، مدیرعامل خانه کتاب عنوان شد

همکاری ۵۰تکشل فرهنگی در هفته کتاب

مضامیه مطبوعاتی سیدمهدی جهرمی - مدیرعامل خانه کتاب - با خبرنگاران حوزه کتاب روز یکشنبه ۲۱ آبان ماه در ساختمان فجر برگزار شد دراین نشست که با هدف آشنایی با مجموعه خانه کتاب و نقش خانه کتاب در هفته کتاب برپا شد خبرنگاران سوال‌های خود را درباره واقایف خانه کتاب و هفته کتاب مطرح کردند.

گاهی وزارت ارشاد هم حمایت‌هایی را از این برنامه‌ها انجام داده است و باید گفت امسال تحول‌آمی در هفته کتاب دیده می‌شود.

نشست‌های خانه کتاب

در ادامه جهرمی با اشاره به برنامه‌های هفته کتاب که از ۲۲ آبان‌ماه یا روز کتاب و کنفرانسی آغاز می‌شود گفت: برنامه‌های خانه کتاب در چهاردهمین دوره معاد است و شامل برخی نشست‌ها از جمله برگزاری نشست‌های تخصصی چاپ کتاب، نشست تخصصی با نشران فعال در حوزه فرهنگ و تمدن اسلامی و است. مدیرعامل خانه کتاب در پاسخ به

خبرنگاران هفته درباره جمع آوری اطلاعات و نظرات این نشست‌ها گفت: برخی از محتویات این نشست‌ها در کتاب‌هایی جمع آوری می‌شوند. علاوه بر این برخی از سخنرانی‌ها در کتاب هفته، کتاب ماه و دیگر رسانه‌ها منتشر می‌شوند و از آنجا که متولیان امر فرهنگ در این جلسات حضور دارند از این مسائل و راهکارهای ارائه شده برای پیشبرد امور خودشان استفاده می‌کنند.

جهرمی در ادامه درباره افتتاح خبرگزاری کتاب در آغاز هفته کتاب گفت: این اتفاق، خبری است از حوزه فرهنگ خواهد بود و امیدواریم در آینده خوش ببارخیزد.

حضور پروتکتور کتاب در سانس

سیدمهدی جهرمی درباره ضرورت انتخاب خبرگزاری گفت: ما توجه به اینکه حضور کتاب در رسانه‌های ما کمتر از توقع ماست و در جامعه ما که عمده ارزش‌ها و افتخارات فرهنگی در حوزه کتاب است ما توقع حضور پررنگ‌تری از کتاب داریم و متأسفانه تا به حال این حضور را در رسانه‌ها ندیده‌ایم که شاید این مسئله تا حدی به محدودیت رسانه‌ها برگردد و نتواند محتوای واقعی کافی در حوزه خبر داشته باشد و حالا با تأسیس خبرگزاری مواد اولیه این رسانه تأمین می‌شود و هر روزنامه‌ای می‌تواند ستونی را به کتاب اختصاص بدهد و رسانه‌های دیگر هم به این موضوع می‌پردازند.

ایران محل تالاق فرهنگ‌ها

سیدمهدی جهرمی در ابتدای این نشست با اشاره به اهمیت کتاب و فرهنگ و نوشتاری در فرهنگ ایران پیش و پس از اسلام گفت: ما مسیر در طول تاریخ پرپراز ایران متوجه می‌شویم ایران همیشه محل تلاقی فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف و محل ریشه یافتن بسیاری از فرهنگ‌ها بوده و فرهنگ غنی ما از دیرباز زیاده‌اغل اندیشه بوده و ارتباط عمیقی با کتاب داشته و سرفرازیم که در این حوزه شرکت می‌کنیم و در راه افشای این امر مهم فرهنگی قدم برمی‌داریم.

مدیرعامل خانه کتاب در معرفی خانه کتاب گفت: خانه کتاب برای اهل فرهنگ ناآشناخته‌نیست اما به اعتبار اینکه خانه کتاب تنها مرکز حوزه اطلاع‌رسانی کتاب است باید شناساژ باشد.

خانه کتاب در همه دنیا یگانه است

باید گفت نوع فعالیت خانه کتاب در همه دنیا یگانه است و در هیچ جای دنیا نمی‌توان مرکزی که جامع کتاب‌های منتشر شده کشور باشد را مشاهده کرد بلکه مراکز و بانک‌های اطلاعاتی متعددی در سراسر جهان وجود دارند اما هیچ کدام ادعای جامعیت ندارند. مساله‌ای که ما داعی آن را داریم این است که ما اطلاعات ۹۸ درصد کتاب‌های منتشر شده کشور را در دست داریم. روی در مورد اطلاعات موجود در خانه کتاب گفت: آمار و اطلاعات خانه کتاب شامل اطلاعات ساده و اولیه نظیر جست‌وجوی یک کتاب یا ترجمه به یکی از نشانه‌ها و اطلاعات پیچیده نظیر اطلاعات سیستم‌گذاران مانند مجلس، وزارت ارشاد و دیگر محافل، ارگان‌ها و سازمان‌های مرتبط با فضای فرهنگی جامعه است.

سیدمهدی جهرمی افزود: اگر بخواهیم تصویر روشن‌تری از فضای فرهنگی جامعه که کتاب یکی از ارکان اصلی آن است پیدا کنیم در دسترس ترین ابزار، آمار کتاب‌های منتشر شده است که آینه‌مصرف کتاب‌هاست؛ آماری که برای فهم علاقه و نیاز مخاطب در دسترس است.

تحولاتی در هفته کتاب

مدیرعامل خانه کتاب درباره برگزاری چهاردهمین دوره هفته کتاب گفت: خانه کتاب اسنل هفده‌هزار آاره ستاد برگزاری هفته کتاب است و در سال جاری این ستاد هفت شرکت محدود، کمتر از تمام ادارات، سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی و غیرفرهنگی تشکیل شد و تمام سازمان‌ها برنامه‌هایی را در هفته کتاب عنوان کردند و معاونت

گاهی اطلاعات دیرتر در سایت متکس می‌شود. مدیرعامل خانه کتاب درباره اصلاحات نرم افزاری در خانه کتاب گفت: با توجه به افزایش حجم اطلاعات در بانک اطلاعاتی لزوم تغییرات تکنیکی بدینیه است که در فواصل معین باید این کار صورت گیرد و این امر مستلزم هزینه، کار و وقت است و با توجه به توان خانه کتاب در دوره‌های زمانی مشخص، این اصلاحات انجام می‌شود و در حال حاضر قسمت فنی خانه کتاب در حال بررسی و ارتقای سخت‌افزار و نرم‌افزارهای سایت است.

جهرمی درباره مساله غرقاقتی بودن راه‌اندازی خبرگزاری‌های دولتی جدید به این نکته اشاره کرد که: «خانه کتاب یک موسسه غیردولتی و غیرانتفاعی است که در مرکز ثبت موسسه‌ها در وزارت ارشاد ثبت شده است و خبرگزاری‌های هیچ حمایت دولتی ندارد»

خانه کتاب در میان مردم

در این نشست جهرمی با اشاره به گسترش فعالیت‌های خانه کتاب در حوزه اطلاع‌رسانی گفت: این مساله که ارتباط عموم مردم با خانه کتاب ضعیف است مساله‌ای است که باید به آن بیشتر پرداخته شود و در حال حاضر حتی همه نخبگان اطلاعات کاملی از خانه کتاب ندارند و ما نیاز به چند ماه فرصت داریم.

علاوه بر این جهرمی در این نشست شایعه افشاری بخش میزنی کتاب به خانه کتاب را تکذیب و گفت: «هر میزنی کتاب لری است کلاما و ایسته به حاکمیت مثل فعالیت‌ها که نمی‌توان به بخش خصوصی افشار کرد و افشاری بخش میزنی کتاب به خانه کتاب تها یک تبلیه می‌بایه است»

جهرمی درباره حمایت‌های ارشاد از برنامه‌های هفته کتاب گفت: این حمایت‌ها در قالب حمایت مالی، اهدای کتاب و پشتیبانی و همکاری در برنامه‌ریزی‌ها صورت می‌گیرد.

حرکت کشور به سمت کتابخوانی

سیدمهدی جهرمی در این نشست درباره گسترش فرهنگ کتابخوانی به این نکته اشاره کرد که فعالیت‌های خانه کتاب تعریف شده‌هند و بحث گسترش فرهنگ کتابخوانی تا حدی به نظام آموزش و پرورش ما برمی‌گردد که در حال حاضر درگیران شده است و نظام دانش‌آموز کتابخوانی معطم محور را گرفته است و به نظر می‌رسد حرکت کلی کشور با توجه به تصمیمات مبادی اصلی سیاستگذاری و حرکت‌های نخبگان و نهادهای مردمی به سمت جامعه‌ای حرکت می‌کند که فهم، اندیشه و پژوهش عناصر قابل توجهی در آن هستند و در این نظام است که کتاب مطرح می‌شود.

تعمینده ISBN

در ادامه این نشست، جهرمی با اشاره به اینکه در کشور ما خانه کتاب نماینده سازمان ISBN است گفت: برای گسترش فعالیت‌های خانه کتاب، مذاکراتی با انجمن‌ساز داشتیم که به نتیجه‌ای رسید و با کشور تاجیکستان هم مذاکراتی داشتیم و کارشناسان ما نیازهای نشر آنها را بررسی کرد و نرم‌افزار مناسبی برای آنها طراحی کرد. نکته خانه کتاب، تاجیکستان را به عضویت ISBN آورد اما نماینده این ارتباطی به کاروه راه‌انداز خانه کتاب پیگیری‌هایی را برای گسترش فعالیت‌ها و ارتباط با کشورهای حوزه خود نظر عراق انجام می‌دهد. سعی می‌کنیم حضور مؤثرتری در سازمان جهانی ISBN داشته باشیم. مدیرعامل خانه کتاب درباره مزایای فعالیت‌های خانه کتاب درباره مساله حق مؤلف گفت: «خانه کتاب تا به حال مساله‌های متعددی در حوزه حق مؤلف برگزار کرده و سال گذشته کتاب‌هایی در این زمینه منتشر کرده، علاوه بر این در حال حاضر فعالیت‌های در بحث فرهنگ‌سازی داریم»

کتاب خواندن، عادت می‌شکشی

در این جلسه علاوه بر بیان برنامه‌های خانه کتاب در هفته کتاب درباره مسایقه پیام‌کوته که با همکاری خانه کتاب و صداسیما برگزار می‌شود و راه‌اندازی خبرگزاری کتاب در ۲۲ آبان‌ماه نیز مسائلی مطرح شد.

در پایان این جلسه ، مدیرعامل خانه کتاب در پاسخ به سوال یکی از خبرنگاران درباره آخرین کتابی که خوانده‌گفت: هر روزه و هر هفته ۵ یا ۶ کتاب مطالعه می‌کنم و آخرین کتابی که مطالعه کردم کتاب «مدیران چه می‌کنند؟» بود.

فعالیت‌های خانه کتاب تعریف شده هستند و بحث گسترش فرهنگ کتابخوانی تا حدی به

نظام آموزش و پرورش ما برمی‌گردد که در حال حاضر درگیران شده است

جای نظام معلم محور را گرفته است

در ادامه خبرنگار خبرگزاری ایستا درباره رده‌بندی خانه کتاب سوالی را مطرح کرد و جهرمی در پاسخ به این سوال رده‌بندی خانه کتاب را رده‌بندی دولتی مطرح کرد و گفت: این رده‌بندی مطابق استانداردهای جهانی است.

ارتقای سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای خانه کتاب

جهرمی درباره روزآمد بودن اطلاعات خانه کتاب گفت: «در حال حاضر هیچ اطلاعاتی در خانه کتاب حذف نمی‌شود. کتاب‌هایی که مجوز ارشاد را دارند در این سایت قرار می‌گیرند اما به دلیل برخی محدودیت‌ها از جمله دیررسیدن اطلاعات از شهرستانها

دکتر محسن پرویز در نشست مجمع ناشران عنوان کرد:

سیاست ما؛ خرید و اهدای کتاب مناسب

نشست مجمع ناشران با مدیران ارشد ۲۰ آبان‌ماه با حضور دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی ارشاد، دکتر حمیدزاده مسئول ستاد خرید کتاب و اعضای مجمع ناشران تشکیل شد.

در این نشست که از سلسله نشست‌های مجمع ناشران با وزارت ارشاد بود که مدتی به تأخیر افتاده بود به بررسی مسائل حوزه نشر از جمله جایگزین پاره‌ها کاغذ پرداخته شد. در اینجای جلسه، اعضای نشر پیشنهادی برای برگزاری جلسات آینده مطرح کردند. پرویز از انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان، دانش آموخته برای جلسات و ضروری دانست.

محمد جاسبی هم از انجمن صنفی ناشران، تخصصی شدن نشر را موضوع مهمی برای طرح در جلسات بعدی دانست. و حامی از انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی بحث درباره نمایشگاه آینده بین‌المللی کتاب و توجه بیشتر به ناشران از سوی وزارت ارشاد را خواستار شد.

● مشکلات کتاب با گسترش ناشران حرفه‌ای حل خواهد شد

دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی ارشاد دو موضوع کاغذ و پاره‌های پداختی به کتاب را از موضوعات قابل بحث در جلسه عنوان کرد.

پرویز درباره آمار ناشران حرفه‌ای در کشور گفت: ما در حال حاضر حدود ۸ هزار ناشر در کشور داریم که در این میان حدود هزار از این ناشران کتاب چاپ نمی‌کنند و ۲ هزار از این ناشران کم‌کار هستند و شاید ما در حال حاضر در حدود یک هزار ناشر فعال در کشور داشته باشیم.

در این میان وزارت ارشاد و معاونت فرهنگی موانع بزرگ شدن ناشران حرفه‌ای است و نظر ما این است که مشکلات کتاب با گسترش ناشران حرفه‌ای خورده شود حل می‌شود و عهده مشکلات ما ناشران غیر حرفه‌ای است.

● خرید و اهدای کتاب مناسب

دکتر پرویز گفت: چیزی که ما در سیاست‌های خود در نظر می‌گیریم ۳ محور عمده است که بر اساس آنها خرید و اهدای کتاب مناسب است. در گذشته آیین نامه نشر از ناشران با عنوان آیین نامه خرید کتاب برای حمایت از ناشران وجود داشت که به نظر ما کم‌حفاظت و هدف ما باید حمایت از ناشران باشد.

در اجرای آیین نامه فعلی مشکلاتی با ناشران برای خرید کتاب ایجاد می‌شد و گاهی حرمت کتاب با آثار شدن از بین می‌رفت چراکه کتاب‌های خریداری شده مورد نیاز نبودند اما در سیاست جدید هدف خرید کتاب مناسب به منظور اهدا به شخصیت‌های حقیقی و حقوقی و کمک به کتابخانه‌هاست.

● کتاب مناسب

دکتر پرویز در تعریف کتاب مناسب گفت: محتوای کتاب باید قابل استفاده باشد، مالا در حوزه کودک و نوجوان بسیاری از کتاب‌ها تنها ظاهر مناسب دارند، هیچ‌کدام دانش‌آموزی و تربیتی را شامل نمی‌شوند و یا در عرصه کتاب‌های دانشگاهی با کتاب‌های مرام هم‌سنگی ترجمه‌های معرط و کیفیت پایین دارند. کتاب‌های مناسب باید ظاهر و محتوای مناسب داشته باشند علاوه بر این گاهی کتاب‌ها مخاطبان خاصی دارند برای مثال تفسیر المیزان عربی مناسب کتابخانه‌های عمومی نیست هر چند محتوای آن خوب است. همچنین در انتخاب کتاب مناسب قیمت کتاب هم باید مناسب باشد.

معاون فرهنگی ارشاد در ادامه گفت: متأسفانه تا به حال این بخش مورد غفلت واقع شده است برای مثال کتاب سالی که انتخاب کردیم را خریداری نکردیم.

● کارت الکترونیکی خرید به جای بن خرید کتاب

پرویز در ادامه به طرح اعطای بن خرید کتاب و کارت الکترونیکی خرید کتاب اشاره کرد و گفت: متأسفانه از آنجا که بن خرید کتاب در بازار خرید و فروش می‌شود طرح کارت الکترونیکی را اجرا خواهیم کرد که با اجرای این طرح میزان خطاها کاهش خواهد یافت علاوه بر اینکه امکان ردیابی کتاب‌های خریداری شده هم

وجود دارد.

وی گفت: این کارت‌ها به کتابخوان‌ها اهدا می‌شود برای مثال دانشجویان اما از آنجا که در این طرح عامه مردم در نظر گرفته نشده است، ما تخفیف کتاب برای عموم مردم را

در نظر گرفته‌ایم و برای اجرای این طرح برگزاری نمایشگاه‌های کتاب را به عنوان طرحی کوتاه‌مدت و نوسمی مسکن و در ادامه وزیران دامن کتاب برای کتاب را برای درآمدت در نظر گرفته‌ایم.

● افزایش گردش‌های اقتصادی نشر در ادامه جلسه موسی از انجمن ناشران ضمن اشاره به این موضوع که علاوه بر داشتن قوانین باید به مسأله به حداقل رساندن سلاخ و افزایش در انتخاب هم توجه شود گفت: مسأله مهمی که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد اختصاص بخشی از پاره‌ها برای گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی در جامعه به خصوص در میان کودکان است و مسأله دیگری بحث گسترش کانفرنسی‌های شهرهای مختلف کشور است که باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

پرویز در مورد افزایش کانفرنسی‌ها گفت: اگر کل گردش‌های ناشران که ۳۰۰ میلیارد تومان عنوان شده و میزان خالص آن حدود ۱۰۰ میلیارد است را در نظر بگیریم، باید بگوییم سهم کانفرنسی‌ها در این میان ۲۰ درصد است و حالا این سوال مطرح می‌شود که

با این ۱۵ میلیارد تومان چند کانفرنسی اداره می‌شوند، وی راه حل این مسأله را افزایش گردش مالی اقتصاد نشر دانست. معاون فرهنگی ارشاد در مورد گسترش فرهنگ کتاب و کانفرنسی‌ها گفت: باید این نکته هم مورد توجه باشد که اقداماتی انجام شده برای مثال بکسری تحولات در صداوسیما صورت گرفته، علاوه بر این در مورد طرح رنگ کتاب هم تلاش‌هایی شده است.

در ادامه این نشست سید محمود حسینی از تعاونی ناشران قم به مشکلات ناشران دینی اشاره کرد و از بین رفتن پاره‌ها کاغذ را باعث بالا رفتن قیمت کتاب و از دست دادن مخاطبان عنوان کرد. موضوع دیگر مورد اشاره حسینی در این جلسه سازماندهی نحوه چاپ کتاب‌های عراق در ایران بود.

دکتر محسن پرویز:
ما در حال حاضر حدود ۸ هزار ناشر در کشور داریم که در این میان حدود ۴ هزار از این ناشران کتاب چاپ نمی‌کنند و ۲ هزار از این ناشران کم‌کار هستند و شاید ما در حال حاضر در حدود یک هزار ناشر فعال در کشور داشته باشیم

● تبلیغات کتاب

یکی دیگر از ناشران موضوع اعطای مدرک معادل به ناشران و تبلیغات کتاب در صداوسیما و دیگر رسانه‌ها را مطرح کرد. دکتر پرویز در توضیح طرح مدرک معادل برای ناشران گفت: مدرک معادل برای ناشران از مدرک معادل برای نویسندگان گرفته شده است. ولی متأسفانه اطلاع درستی از این مدرک وجود ندارد چیزی که مصوب شده است این مسأله است که درجه هنری در مراکز دولتی معادل سازی شود و برای مثال اگر کسی درجه هنری دریافت کند به این فعالیت که مدرک دکتری دارد بلکه اگر در دانشگاه تدریس کند

حق تدریس مطابق با درجه دکترا دریافت می‌کند.

محسن پرویز در مورد تبلیغ کتاب گفت: در مورد تبلیغات کتاب پیگیری‌های انجام شده است و در این میان مسئولان نسبت به این مسأله نظر مثبتی دارند.

● نمایشگاه بین‌المللی کتاب تغییر می‌کند

برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران هم یکی از بحث‌های مطرح شده در این جلسه بود. معاون فرهنگی ارشاد درباره برگزاری نمایشگاه گفت: سوال گذشته طرح‌هایی برای تغییر مکان برگزاری نمایشگاه‌ها و چند نکته کردن نمایشگاه مطرح شد که ما توجه به مشکلات اجرا نشد. اما برای نمایشگاه بعدی ما به دنبال مکان جایگزین هستیم و تا امروز این مسأله مطرح است که نمایشگاه در مکان کلی برگزار نخواهد شد.

● مفیدها کاهش می‌یابند

موضوع کتاب مناسب یکی از بحث‌های مطرح شده در نشست بود که توسط محسن کاشانی از انجمن ناشران دانشگاهی مطرح شد. کاشانی به این نکته اشاره کرد که اقتصاد نشر به چهار محور خرید کتاب، بن، وام و تبلیغات رسانه‌ای اختصاص داده می‌شود. این موارد خلاصه می‌شود.

اما چیزی که در خرید کتاب مطرح می‌شود خرید کتاب‌های مناسب است که این مسأله لایق در حوزه نشر دانشگاهی به سختی امکان‌پذیر است برای مثال ما در حال حاضر ۲ هزار عنوان کتاب پزشکی در گردش داریم و مشکل ما این است که از کدام کتاب باید حمایت کرد و خرید کتاب مناسب مشکل است.

دکتر پرویز در پاسخ به این مسأله با اشاره به اینکه شورای اقتصاد طرح حذف پاره‌ها را به تصویب رسانده است موضوع ارائه جایگزین‌های این طرح را مسأله مهم دانست و گفت: در ابتدای سال کالان بازار حافظ خواهد شد، ما باید به دنبال جایگزین پاره‌ها باشیم و علاوه بر این باید به این نکته اشاره شود که هدف از حذف پاره‌ها صرفاً برپایی بوده بلکه هدف به حداقل رساندن مفیدها در حوزه نشر است.

● بازار دامی کتاب

از دیگر موضوع‌های مطرح شده در این جلسه، شریک کردن صنعت نشر در طرح شهر کتاب و تبدیل نشر سنتی به نشر حرفه‌ای و حل مشکلات ناشران کودک و نوجوان بود. علاوه بر این محسن پرویز به طرح راه‌اندازی بازار دامی کتاب در تهیه‌های عباس آباد اشاره کرد و در ادامه قرار شد این جلسات هر دو هفته یک بار تشکیل شوند و موضوع جلسه بعدی جایگزین حذف پاره‌ها کاغذ عنوان شد. در پایان جلسه حمیدزاده با اشاره به بالا رفتن کیفیت جلسات و پخته تر شدن افکار و نظرات گفت: منتظر شگرفی بیشتر در حوزه فرهنگ هستیم و سعی می‌کنیم برنامه‌ریزی‌های مناسبی در این زمینه صورت بگیرد.

نگاهی به یک جریان که امیدهای زیادی به آن بسته شده

۱۳ سال از اولین هفته کتاب گذشت

۱۳ان روز یا به هزاره سوم نهاده است. عصر کوثری را با رشد و شتاب فناوری اطلاعات و گسترش رسانه‌های مخابراتی اینترنتی دو کنار سرعت شگفت‌آور انتقال داده‌ها، عصر اطلاعات نامیده‌اند. در جهان امروز میبار و شاخه اصلی پیشرفت و توسعه، میزان و گستردگی برخورداری از فناوری و شاهراه‌های اطلاعاتی است و از این منظر نشر الکترونیک در رتبه‌های فزاینده صنعت نشر مکتوب می‌دارد کاغذ و قلم را از زندگی مردم چه در کشورهای پیشرفته و چه در کشورهای پیرامون عقب براند و حتی حذف کند. اما با این وجود هنوز کتاب و کتابخوانی جایگاه ویژه‌ای خود را در زندگی بخش وسیعی از مردم جهان از دست ندهاده و همچنان برخی از آثار با شمارگان میلیونی چاپ و منتشر می‌شوند و ایالات حومه‌گفتری پدیده‌ای است. کشور ما ایران که از پشتوانه هزاره‌ساله فرهنگ مکتوب در زمینه شعر و ادبیات فلسفه اسلامی و آثار دینی برخوردار است و در دوران معاصر یک انقلاب بزرگ فرهنگی را پشت سر گذاشته است همواره به دلیل پرورش اندیشمندان و پررنگ شدن و فلسفه‌یافت رنگ جهان‌بین بوده است اندیشمندی چون فارابی، ابن سینا، زکریای رازی و خواجه نصیر طوسی، مولانا محمد جلال الدین مولوی نیز به دلیل به همراهی جهانی

حدود ۱۴ کتابخانه متعلق به مدارس دینی و حوزه‌های علمیه با مساجد عنوان کتاب مرجع تجهیز شد همچنان که ۷۵ کتابخانه مربوط به مساجد را با کتاب‌های مورد نیاز ممتول کردند. در این ایام ۷۵۰ کتاب فرهنگی-هنری در مساجد افتتاح شد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی وقت همراه با جمعی از مسئولان فرهنگی و معاونان خود مجتمع آموزشی تربیتی سفین افتتاح کرد و کتابخانه‌های از کتاب‌های تازه منتشر شده نیز دایر کردند. از دیگر فعالیت‌های فرهنگی در تاریخ یادشده افتتاح کتابخانه‌های کتاب در کشورهای اسلامی پاکستان، افغانستان و هندوستان بود که در هر یک از این کشورها چندین شهر بزرگ در این امر مشارکت داشتند. اثر نوسه کتاب ایران به عنوان یک نهاد فرهنگی با برنامه‌های راهبردی در آن دیگر برنامه‌های شاخص در اولین دوره هفته کتاب برگزار می‌شود. کتابخانه‌های تخصصی در مراکز دانشگاهی و برگزاری حدود ۳۰ جشن بزرگ کتاب در دانشگاه‌های کشور بود. همزمان پنج دوره مسابقه کتابخوانی برگزار می‌شد کتابخانه‌های کتاب در کانون‌های فرهنگی محلات مراسم تجلیل از

میراث‌های فرهنگی با توفیق زیاد گذشت. در دومین دوره هفته کتاب توجه ویژه‌ای به نقد کتاب شد. چراکه یکی از ابراهیمی تعمیق مطالعه و گسترش کتاب، برخورداری از نقد علمی و سازنده و راهگشاست. در این ایام ۲۰۰ مسیاری نشست تحت عنوان نقد کتاب برگزار شد. پیش از این ۱۰۰ کتابخانه عمومی، کتابخانه مساجد و مراکز پژوهشی و فرهنگی با کتاب‌های تازه و مرجع تجهیز شدند.

سومین دوره بیوندرخوزه و دانشگاه

سومین دوره هفته کتاب از ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶ میلادی روزی هفته به این صورت نام گذاری شد. کتاب با استفاده از کتابخانه‌های عمومی، نهجوان، کتاب-خبره و دانشگاه، کتاب-اطلاع‌رسانی و میراث فرهنگی، کتاب و خادمان نشر، کتاب و کتابخانه-کتاب و مجراب هوزملی ایام هفته کتاب با توفیق حضرت فاطمه(س) موجب شد که در ۲۵ شهر بزرگ کشور جشن کتاب برگزار شود. همچنان که کتابخانه بزرگ کتاب کوثر را دانشمندان، در این دوره برای نخستین بار هند کتابخانه بزرگ کتاب در محیط‌های کاری و کارخانجات کشور برگزار شد. برای اولین بار کتابخانه صنعت چاپ افتتاح کردید. دیگر برنامه‌های این ایام شامل برگزاری ۵۰۰ کتابخانه کتاب در مدارس و مراکز تربیت معلم، ۱۰۰ کتابخانه کتاب، در مساجد و حوزه‌های علمیه، هزار کتابخانه کتاب در کانون‌های پرورش فکری کودکان و نوجوانان سراسر کشور و ۷۰۰ کتابخانه کتاب در ۲۰۰ مدرسه و دبیرستان، ۱۰۰ کتابخانه و فرهنگ در فرهنگ‌ها و خانه‌های فرهنگ در کار افتتاح کتابخانه کتاب‌های تخصصی با ۱۰۰ عنوان کتاب خطی در قم ترتیب داده شد. از جمله فعالیت‌های سومین دوره هفته کتاب می‌توان به برگزاری کتابخانه‌های کتاب در سطح دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، شکل گرفتن جامعه‌باز کتاب در تهران، کتابخانه‌های شروع در شهرستان‌ها و برگزاری مراسم تجلیل و تقدیر از خادمان فرهنگ مکتوب و فعالیت صنعت نشر کشور اشاره کرد.

کتاب زن و خانواده (چهارمین دوره هفته کتاب، ۱۳۹۵)

چهارمین دوره هفته کتاب با استفاده از تجارب دوره‌های گذشته و برنامه‌ریزی گسترده از ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۸ میلادی برگزار شد. روزی هفته در این دوره لیکنه نامگذاری شد. کتاب و کتابخوانی، کتاب و اطلاع‌رسانی، کتاب و دانشجویان و دانش‌آموزان کتاب-کتابدار و کتابخانه-کتاب-زن و خانواده کتاب و خادمان نشر. آنچه چهارمین دوره هفته کتاب را از دوره‌های گذشته متمایز می‌کرد شعار برگزاری ۲۰۰۰ کتابخانه کتاب در ۲۰۰ مدرسه کشور بود که توجه فشرده نظارت دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها را جلب کرد. همچنان که برگزاری ۵۰۰ کتابخانه و فرهنگ کتاب با عرضه برنامه‌های جاری، برگزاری، برگزاری، افتتاح چهارده کتابخانه عمومی در کشور، برگزاری نشست‌ها و سمینارهایی به منظور بررسی معضلات تولید و چاپ و نشر کتاب، ادبیات کتاب به کتابخانه‌های عمومی و مراکز تحقیقی و پژوهشی، اجرای برنامه‌های تبلیغاتی به منظور گسترش فرهنگ کتابخوانی و بخش برنامه‌های رادیو-تلویزیونی به منظور جلب مخاطبان نوجوان-کتاب، بخش مصاحبه‌ها و میزگردهای متنوع با حضور اهل قلم و دست‌اندرکاران امور فرهنگی جهت تشویق مردم به سمت کتاب و کتابخوانی از دیگر برنامه‌های ستاره‌ها هفته کتاب بود.

خادمان فرهنگ مکتوب، افتتاح کتابخانه کتاب با عرضه برنامه‌های جاری، برگزاری، برگزاری، افتتاح چهارده کتابخانه عمومی در کشور، برگزاری نشست‌ها و سمینارهایی به منظور بررسی معضلات تولید و چاپ و نشر کتاب، ادبیات کتاب به کتابخانه‌های عمومی و مراکز تحقیقی و پژوهشی، اجرای برنامه‌های تبلیغاتی به منظور گسترش فرهنگ کتابخوانی و بخش برنامه‌های رادیو-تلویزیونی به منظور جلب مخاطبان نوجوان-کتاب، بخش مصاحبه‌ها و میزگردهای متنوع با حضور اهل قلم و دست‌اندرکاران امور فرهنگی جهت تشویق مردم به سمت کتاب و کتابخوانی از دیگر برنامه‌های ستاره‌ها هفته کتاب بود.

هزاران نمایشگاه (پنجمین دوره هفته کتاب، ۱۳۹۷)

دوره دوم هفته کتاب با استفاده از تجارب دوره اول از ۱۳۹۸ تا ۱۳۹۹ میلادی برگزار شد. در دومین دوره پیش از هر چیز برگزاری کتابخانه‌های متعدد کتاب در مدارس، در روستاها و مساجد و مراکز دانشگاهی توجه ویژه جامعه را به سمت کتاب جلب کرد. در این دوره ۱۲۰۰ کتابخانه کتاب در مدارس ۵۵۵۵ کتابخانه کتاب در کتابخانه‌های روستایی، ۱۰۰۰ کتابخانه کتاب در کتابخانه‌های عمومی، ۱۵۰۰ کتابخانه کتاب در مناطق پستی، ۲۰۰۰ کتابخانه در مساجد، ۱۵۰ کتابخانه در مراکز مختلف فرهنگی، ادارات دولتی و نهادهای انقلابی و ۲۰۰ کتابخانه کتاب در مراکز صادراتی، استانی و محلی و ۲۰۰ کتابخانه تخصصی کتاب و ۲۲۰ کتابخانه کتاب در مراکز دانشگاهی و حدود ۱۰۰ جشن کتاب کودک و نوجوان و همچنین برگزاری نمایشگاه بزرگ کتاب در استان‌ها و برگزاری نمایشگاه بزرگ کتاب خطی و آثار نفیس کتابخانه آستانه مؤرخین (ره) از جمله برنامه‌های دومین دوره هفته کتاب بود که قطعاً نتایج رضایت‌بخشی به همراه داشت.

در ایامی که دومین دوره هفته کتاب برگزار می‌شد، افتتاح کتابخانه‌های عمومی از جمله برنامه‌های زیربنایی در ترویج کتاب محسوب می‌شد. طبق آمار ۲۲ کتابخانه عمومی و ۸۱ کانون فرهنگی-هنری در مساجد، افتتاح ۱۳ کتابخانه در ادارات و سازمان‌ها و چهار مجتمع فرهنگی-هنری

شدند. در دوران معاصر نیز موفقیت‌های نسل خلاق امروز و اسامی ایرانی در حوزه‌های هنر، ادبیات، ریاضیات، مهندسی و علوم تجربی و شرکت در بازی‌های جهانی، حضور در عرصه‌های گوناگون و شرکت در المپیادهای علمی بین‌المللی، همه حاکی از توان بالقوه و باطنی این نسل در این مرز و بوم است. بر همین اساس است که تجلی این پیشرفت‌ها و از مظاهر بارز موفقیت‌های مذکور و آثار گوناگون و میراث پیشین از پدیده‌ای است که تحقیقات و پژوهش‌های خلاقانه معاصران را در قالب کتاب‌ها و نوشته‌های مشهور می‌داند. برای تقویم این موفقیت‌ها که زمینه‌ساز رشد و توسعه در عرصه‌های گوناگون است، مولفان و ساینس‌دانان کشور و دست‌اندرکاران امور فرهنگی سعی دارند با طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌های مملو و توانمند هفته کتاب نمایشگاه بین‌المللی کتاب و چاپ نشریات ویژه کتاب نسل امروز و فردا را چه پیشتر یا فرهنگسازان و اصحاب قلم و فریختگان آشنا سازند و در حد توان فرهنگ کتابخوانی را در خانواده‌ها و مدرسه و در جامعه نهادینه کنند. برگزاری سیزده دوره هفته کتاب که امروز در آستانه چهاردهمین دوره آن هستیم با چنین انگیزه‌هایی شکل گرفت. مروری بر سیزده دوره هفته کتاب می‌تواند ما را به شناخت بهتر و بیشتر آنچه که گذاشته، برساند.

اولین هفت روز هفته کتاب (دوره اول، ۱۳۹۷)

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به دنبال تعویب هفته کتاب به منظور رشد و گسترش کتاب و کتابخوانی و افزایش فرهنگی جامعه از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۷۲ شمسی برگزاری هفته کتاب شد. این روزهاخته دست به دست نهادهای موسسات دولتی و خصوصی هر سال در سراسر کشور با برگزاری کتابخانه‌های کتاب، مسابقه کتابخوانی و ده‌ها برنامه‌های متنوعی را در کتاب‌ها و از دست‌اندرکاران خود و در اولین گام که هفته کتاب از چهارم تا نهم دی ماه برگزار شد حدود ۱۵۰۰ کتابخانه کتاب در مساجد دایر گردید.

تجلیل خادمان فرهنگ و نشر و راستی (ششمین دوره هفته کتاب، ۱۳۹۷)

ششمین دوره هفته کتاب از نهم به شانزدهم آبان ۱۳۹۷ برگزار شد. از جمله اقدامات این دور، برگزاری مراسم تجلیل از نویسندگان کتاب‌های شریفی نام بود. در این دور ۲۰۰ ایستگاه داستانی مورد بازخوانی

فرا گرفت و از بسیاری از نویسندگان آثار داستانی که در ۲۰ سال گذشته آثارش همی در حوزهٔ فرهنگ جنگ خلق کرده بودند، تجلیل شد.به نوعی عقیده‌های گذشته در حق نویسندگان در این سال جوان شد و رزمیکر تلاشی به سوز آبیات داستانی شکل گرفت که در سال‌های بعد حاصل آن انتشار کتاب‌های جلج در زمینهٔ آبیات دفاع مقدس بود. در ششمین دوره هفته کتاب چون دوره‌های قبل نمایشگاه‌های متعددی در تهران و شهرستان‌ها در دانشگاه‌ها و مدارس برپا شد، اما یک تفاوت عمده دیگر را در این دوره شاهد بودیم و آن برگزاری ۷۰ نمایشگاه کتاب در ۷۰ مرکز نامی در فرعی کشور (اندازه‌ها) بود. ضمن اینکه در این باره ناچین کتاب در بارهٔ دانشگاه کشور شکل گرفت. ربیانی برگزاری چهار کارگاه آموزشی کتاب‌رایی در چهار دانشگاه و برپایی اولین نمایش کتاب در دانشگاه‌ها، تجلیل از خادمان فرهنگ و هنر در ستایش و تقدیر مردمی و کیفی آثار منتشره در حوزهٔ انتشارات حقوق و تاریخ ششمین دوره هفته کتاب را به چشم‌نظرمان جلب‌تر کرد. در این دوره ۱۰ هزار کتابخانه مدرسی کشور راه‌اندازی شد و ۲۰ نمایشگاه کتاب در روستاها با بیش از ۸۰۰ هزار جلد کتاب برگزار شد.

انقلاب اسلامی و امام (ره) (مقتضین دوره هفته کتاب ۱۳۷۸)

هفتمین دوره هفته کتاب که از ۱۳ تا ۲۲ آذر برگزار شد روزی تازه را در تقویم دوره‌ها که آن روز روز کتاب‌انقلاب اسلامی و امام بود و هفتمین دوره هفته کتاب را نامی بخشید.

کتاب و کتابخوانی کتاب و دانش آموز، خادمان نشر کتاب، کتابخانه و کتابدار، کتاب و اطلاع‌رسانی کتاب، دوره‌ها کتاب و دانشجو، کتاب و انتشار، ناچمای دیگری بودند که روزهای هفته کتاب را از آن خود کردند.

ساز برگزاری هفته کتاب در این دوره با برگزاری چند نشست حوزه وظایف هر یک از بخش‌ها و هماهنگی با دستگاه‌ها و نهادهای زیربط را با ۵۰ نفره مشخص کرد. برگزاری مسابقات کتابخوانی در سطح مدارس و دانشگاه‌ها، برگزاری نمایشگاه کتاب در پارک‌ها، تجلیل از چاپخانه‌داران، طرح سخنش میزان مطالعه در بین دانشجویان، برقراری کارگاه‌های مطالعه، مانجه و یادگیری در سطح دانشگاه‌ها و مراکز آموزش علمی، هیئت‌های تصمیم‌گیر در بر سه‌های جسمی بخشی از محورهای تعویب‌شدن این دوره بود.

کتاب انقلاب اسلامی و مبارزه‌ها، کتاب و انتشار، نام روزهمی از هفته کتاب همین‌گونه‌ها که انحصاردار این دور، در تقویم هفته کتاب گذشته شدند و به همین مناسبت برنامه‌های موضوعی نظیر کتاب ماه ویژه امام زین‌العابدین (ع) با عنوان کتاب‌میدرگزاری اولین دوره کتاب سال ولایت، مسابقهٔ کتابخوانی در خصوص حضرت ولی عصر(عج) و بررسی ۲۰۷ عنوان کتاب دربارهٔ آن حضرت و معرفی آثار برتر انتشار ۱۳ اثر ویژه روز کتاب و نظاره‌از طرف ستاد هفته کتاب و چاپ ۳۲ تیرتوسط کانون فرهنگی-هنری صاحب‌المنال(ع) را در این آیم شاهد بودیم.

سال امام علی (ع) (ششمین دوره هفته کتاب ۱۳۷۹)

هشتمین دوره هفته کتاب در هشت روز برگزار شد. روزهای هفته کتاب نیز روز ویدئوآوردنگان کتاب و دانش آموز، کتاب و کتابخانه و خادمان نشر، کتاب و روستا، کتاب و آبیات دفاع مقدس کتاب و ولایت، کتاب و دانشجو، کتاب و ایران در جهان نامیده شد. روز کتاب و آبیات دفاع مقدس در این دوره در تقویم هفته کتاب جای گرفت تا ارزش و اهمیت آبیات دفاع مقدس برای نسل جوان روشن‌تر گردد. ستاد اجرایی برگزاری هفته کتاب در این سال برنامه‌هایش را با توجه به سال امام علی(ع) که از جانب رهبر معظم انقلاب نام گذاری شد، تدوین و تعقیب کرد.

هشتمین دوره هفته کتاب شاهد و ناظر اقدامات گسترده‌ای بود که برخی از آن را می‌توان به این صورت یادآوری کرد. برگزاری باره‌ها واز نمایشگاه کتاب در سطح کشور، چاپ آثار دانش آموزان نوظهر، برگزاری نمایشگاه کتاب در سطح تهران در استان گیلان، برگزاری ۵۱ کارگاه آموزشی در حوزه چاپ و نشر و کتابداری، تجلیل از ۳۳۱ پدیدآورنده و خادم نشر در کشور، برگزاری ۲۰۱ مراسم جهت تقدیر از خادمان فرهنگ کشور، برگزاری مراکز استان‌ها، افتتاح و تجهیز ۱۸۳ کتابخانه در سراسر کشور، برپایی دو نمایشگاه بزرگ کتاب و در استان‌های قم و خراسان، مراسم تقدیر از نویسندگان برتر که از آثاری بی‌نظیر و شگفت و سیر و امام علی(ع) سخن گفته‌اند، تجهیز ۲۰۰ کتابخانه عمومی در ۳۰۰ روستای کشور، اهدا ۱۰۷ هزار جلد کتاب توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به مدارس استان‌های کشور، برگزاری ۱۱۰ نمایشگاه کتاب در ۱۱۰ زندان کشور، برگزاری هفتمین مدرسه کتاب سال دانشجویی، تجهیز کتابخانه در هفتاد مدرسه متوسطه و راهنمایی، تأسیس ۵۰ کتابخانه با موضوع کودک و نوجوان در مساجد کشور، برگزاری ۱۰۱ کارگاه آموزشی نگارش و ویرایش، این دوره روز کتاب ایران در جهان، نامیده شد که نمایش‌هایی جهت توسعه نشر بین‌المللی کتاب ایران برگزار شد و نتایج آن را در سال‌های بعد شاهد بودیم.

حامیان نسخ خطی ششمین دوره هفته کتاب ۱۳۸۰

نهمین دوره هفته کتاب از ۱۳ تا ۲۲ آبان سال ۱۳۸۰ در سراسر کشور برگزار شد. روزهای هفته کتاب یک‌باره نام گذاری شد، کتاب و ولایت، کتاب و حامیان نسخ خطی، کتاب و پدیدآورندگان کتاب و دانش آموز، کتاب و دانشجو، کتاب کتابخانه و خادمان نشر، کتاب و گفت‌وگری تمدن‌ها، کتاب- اطلاع‌رسانی و دسترسی به کتاب.

در این دوره به منظور گسترش فرهنگ کتاب و نهادهای شدن فرهنگ مطالعه در جامعه نوآوری‌های ارشاد بودیم. یکی از این برنامه‌های تازه نمایشگاه یک قدم فرهنگ کتاب و کتابخوانی بود. برنامه دیگر گروه‌های تریک دانش آموزی بود که ۱۵۰۰ نفر از دانش آموزان با لباس‌های متحدالشکل در ۴۰ نقطه پایتخت مثل ساختمان ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی، فرهنگسراها، دانشگاه‌ها، روزنامه‌ها، صدا و سیما – حضور یافتند و هفته کتاب را به عموم مردم تریک می‌گفتند. در این دوره حدود ۲۵ میلیارد ریال کتاب به فروش رسید و ۳۵۰ مراسم و جشن کتاب در شهرستان‌ها برگزار شد. برگزاری جشن سراسری ایدبار در کاتفروشی ا به همت ناحیه‌ی ناشران و کتابفروشان و برگزاری مراسم دومین دوره کتاب سال ولایت از جمله برنامه‌های جذاب این دوره محسوب می‌شد. در این دوره نیز چون دوره‌های گذشته نمایشگاه‌های استثنای کتاب، طرح‌های گران و ارزان – و برگزار شد و موسسه آستان قدس رضوی با مشارکت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی حدود پنج و نیم میلیارد کتاب را بین کتابخانه‌های مدارس، ادارات و کتابخانه‌های عمومی توزیع کرد.

بررسی وضعیت کتاب در دهه هفتاد نیز از جمله موضوعات مورد توجه در هفته کتاب بود که به لحاظ کمی و کیفی مورد مطالعه قرار گرفت و نتایج آن در هفت موضوع مختلف در هفت جلد جداگانه چاپ و منتشر شد.

هزار کتابخانه و دستاویز (دهمین دوره هفته کتاب ۱۳۸۱)

دهمین دوره هفته کتاب به دلیل انتشار پوشش علاقه‌مندان حوزه فرهنگ و کتاب و علی‌سالی‌های سیر شده سبب شد که متوالی‌امور، آن را به دوه روز افزایش دهند. از جمله اقدامات قابل بحث در این دوره تأمین و تجهیز هزار کتابخانه روستایی و اطلاع‌رسانی کتابی همرا با کتاب به دانش آموزان بود. برگزاری ۱۷ نمایشگاه کتاب همرا با

و ارتاز اسلامی و دهه‌ای برنامه دیگر را به دنبال داشت.

آبیات پایمانی (وزارت‌همین دوره هفته کتاب ۱۳۸۲)

یازدهمین دوره هفته کتاب از ۱۳ تا ۲۱ آبان دی سراسر کشور برگزار شد. روزهای هفته کتاب در این دوره چون گذشته نام گذاری بودند تنها با این تفاوت که در یک روز کتاب و رسانه و روزی را به کتاب و آبیات یاداری نام گذاری کرد.

در این دوره علاوه بر مراکز نمایشگاه‌های سراسری کتاب در همه استان‌ها و شهرستان‌ها و مراکز دانشگاهی و مدارس، تقدیر از پدیدآورندگان کتاب‌های شریفی بیست و یکمین دوره کتاب سال و مراسم تقدیر از خادمان نشر هم برگزار شد. در روز کتاب، صنعت و کارگزاره هدایتی تحت همین عنوان در سالن اجتماعات شرکت سایکو برگزار گردید. در این دوره اولین جشنواره کتاب سال دانش آموزی در لایلا فردوسی دانشگاه آبیات دانشگاه تهران را شاهد بودیم. همچنین میزبان بررسی موانع و راهکارهای ترویج کتاب از طریق اینترنت برگزار شد.

یازدهمین دوره کتاب سال دانشجویی نیز برنامه خود را شناخت و به کتابخوان معرفی شد. مراسم تقدیر از کتابداران نمونه و خادمان فرهنگ کشور، چهارمین نشست ستولان فرهنگی استان‌ها، مسیاز بررسی تحولات ISBN دانشگاه علم دانشگاه تهران، مراسم نهمین دوره ایاز بردگشت خیابان نسخ خطی در کتابخانه مجلس شورای اسلامی، کارگاه آموزشی نشر اینترنتی در استان فارس، مراسم تقدیر از هیزگانان برتر حوزه کتاب، نمایش پروموتوریک از ابراهیم‌عاشق ازبغی و فناوری اطلاعات در حوزه توزیع و توزیع کتاب، نمایش تخصصی توسعه نشر بین‌المللی ایران، تشریه‌ها، کتابس‌ها و توانمندی‌ها، برگزاری نخستین جشنواره نقد کتاب، برگزاری مراسم سومین جشنواره و سالانه آبیات یاداری و کارگاه آموزشی ضرورت راهاندازی سایت توسط ناشران از جمله ستاد ردهای برگزاری هفته کتاب در این سال بود.

برنامه‌های متنوع و شاد در سطح شهرستان‌های استان تهران همته کتاب را برای همه گروه‌های اجتماعی و همه اقشار فرهنگی اسپرین و جذاب کرد و دیگر برنامه‌های جشنی این دوره با برگزاری نخستین نمایشگاه آثار تصویرگران کتاب کودک، تقدیر از خادمان نشر، تجلیل از پدیدآورندگان کتاب‌های شریفی، سال تجلیل از نویسندگان آبیات دفاع مقدس، تقدیر از خادمان نشر حامیان نسخ خطی بود. جشنواره کتاب‌های خانگی یکی دیگر از ابتکارات ستاد هفته کتاب بود که با اقبال عمومی روبه‌رو شد.

جشن یازدهم (یازدهمین دوره هفته کتاب ۱۳۸۲)

یازدهمین دوره هفته کتاب برای دومین بار در طول ۱۱ سال گذشته دو روز را به روز کتاب، امام و انقلاب اسلامی و و کتاب ایران در جهان اختصاص داد و به همین مناسبت برنامه‌های ویژه‌ای در بزرگداشت امام ولایت و معرفی جهود آنان اسلامی به جهانگردان گذاشته شد. یازدهمین دوره هفته هفته نیز چون دوره‌های پیشین طی فراخوانی از عموم محروم‌عنوانی کرکه در کتابخانه‌های عمومی، مصور، رنگان حاضر شوند. در این دوره نیز ۵۱ نمایشگاه کتاب فقط در استان تهران برگزار شد و دهه‌ها مورد مراسم روزهمی کتاب‌های تازه را در موسسات فرهنگی شاهد بودیم.

یازدهمین دوره هفته کتاب متوالیان امور فرهنگی را بر آن داشت تا نگاهی تازه به نشر الکترونیک داشته باشند. برگزاری کارگاه آموزشی آشنایی با کتابخانه‌های دیجیتال، کتاب و مجلات الکترونیکی، برگزاری کارگاه آموزشی با رویکره ناشران جهان در طراحی وبسایت‌ها، کارگاه آموزش نشر اینترنتی و آموزش ناشران در همین راستا آغاز زبانی است. یازدهمین دوره هفته کتاب در هشت روز برگزار شد و برنامه‌های نظیر تقدیر از خادمان نشر و حامیان نسخ خطی، کتاب و پدیدآورندگان آثار شریفی، افتتاح نمایشگاه بزرگ دائمی کتاب با همکاری اداره کل بیست استان مرکزی، افتتاح نمایشگاه کتاب‌های منتشر شده با موضوع امام خمینی و انقلاب اسلامی در سطح دانشگاه‌ها، برگزاری مسیاز توسعه بین‌المللی نشر ایران با حضور معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ

کتاب و بیسج (سیزدهمین دوره هفته کتاب ۱۳۸۳)

سیزدهمین دوره هفته کتاب از ۱۳ تا ۲۱ آبان آذر سبب شده بود در این دوره روز کتاب و بیسج به روزهای هفته کتاب افزوده شد. هفته کتاب در این دوره ۱۰ روز بود که در طول آن مدات سازمان‌ها و مراکز فرهنگی سراسر کشور به منظور ترویج فرهنگ مکتوب و ادواری عنوان و نشر کتاب در ایران، برنامه‌های متنوعی را تدوین کردند. تأکید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این سال بر کتابخوانی بود و این امر به معنای تکمیل چرخه صنعت نشر اعم از پدیدآورندگان ناشر و کتابخوان خواهد بود.

برگزاری مراسم تقدیر از پدیدآورندگان کتاب‌های شریفی، سال تقدیر از خادمان نشر، برگزاری نمایشگاه‌های مختلف کتاب در مدارس و دانشگاه‌ها برگزار شد. ۳۰ نمایشگاه کتاب در ۳۰۰ کتابخانه در همه‌ای این اهداف بود. دفتر مطبوعه با طرح پژوهشی با موضوع سنجش نیاز واقعی کتابخانه‌ها، مراکز فرهنگی و پژوهشی کشور، به کتاب‌دانشند دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی در عنوان مولی روز کتاب ایران در جهان برنامه‌های را در آثار تاریک و جدید، برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی کتاب در حوزه علوم اسلامی و شناخته‌های مختلف آن با ۱۰ هزار عنوان

کتاب منتشر شده یکی از این برنامه‌ها بود. مسیاز نشر دینی غیراسمی در اراه از دیگر برنامه‌های این آیم بود. بیست و نهمین جایگاه سعادت کتاب‌های دینی در توسعه بین‌المللی نشر ایران، آسیاستانی ترجمه‌های موجود در حوزه دینی و جایگاه نشر دینی آن در جهان اسلام، در برگزاری نشر در این آیم طی فرهنگی بخوانه‌ها، چندین نشست گفت‌وگری در تهران شکل گرفت. کانون پرورش گری کودکان و نوجوانان در این دوره نقش فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی را و برگزاری نمایشگاه کتاب داشت. در سیزدهمین دوره کتاب هفته چون دوره‌های گذشته مراسم تقدیر از پدیدآورندگان آبیات دفاع مقدس کتاب‌های شریفی، سال کتاب سال ولایت، کتاب دانشجویی و دانش‌آموزی و تقدیر از حامیان نسخ خطی و صدراعمرام کشور در حوزه کتاب را شاهد بودیم.

جزیی که در این چند سال گذشته عزم به عنوان کسی که دستی در خانه دارد و شرح نامهٔ تحصیل‌بچه‌هاش و مهاجر زندگی کنش را هم کرده نگزنی توذماهی حتی سه‌هزار تومان برای یک کتاب بدهد و آن هم اگر وقت بکشد که بخواند با توخواند!

حسّاً همه قبول دارند که ما کنجخوان می‌خواهیم و نه کنابداز از طرف دیگر گرگی یا ارزانی نیست کتاب را باید بر اساس سطح درآمد و به عبارتی بهتر دخل و خرج آدم‌ها مستجد و نه مقبض با دیگر کشورها کدام دانشجوی هزمی توالت کتاب سنجش و تحسین هزم را که قیمت کتابی که من می‌نامه بالای پنج هزار تومان دارم بخرد و بچواند. کاری به نامم ندارم. قیمت کتاب به نسبت درآمد مردم ایران است. اما باید فکری به حال قیمت کتاب کرد و با درآمد مردم را افزایش داد.

الله من نمی‌ترسم بگویم که در هفته کتاب چه باید کرد چون این کار برنامه‌ریزی می‌خواهد و مدیریت و کار من مدیریت نیست. من نویسنده‌ام!

دستی از غیب مگر...

کارنام پارسی‌زاد

مهاجری مردم ایران و کتاب و کتابخوانی، حکایت آن مرغ سیاه‌پوش که در کتاب و مانی‌کتابی‌های شب خود را باهایی از شایع درشت می‌آورد و آنچه‌اش حق می‌گوید تا نظریه‌های خود را گل‌بش بچکد.

از فی‌زبان می‌نشینم و همچنان می‌نایم که دوری چسبن ما از کتاب و روگردانی‌ها و پشت‌پازنده‌های مکرر چه‌گره‌هایی برای ما به هم‌راه دارد. چون ما داری پیشینهٔ ادبی، فرهنگی و علمی

عربی بوده‌ایم که لابد همین پیشینه سر از دوران باستان درمی‌آورد

باشم کتد تا ما در ایران به‌رمز رویگرانی از کتاب و مانی‌کتابی‌های توپلذ آکر می‌کنیم به‌زاد هم در صورت کتاب و کتابخوانی همبش خود راه بی‌آن شایع درخت‌پایوزیم و حق‌حق گویم به‌راستی حق هم همین است و نمی‌توایم از آن دوری و حوییم و لاج‌وچکاه ذهن خود را در خصوص هر کتاب مکتور می‌ساختیم اگر چنین بود چون سایرین

خیابان‌های غریب و طویل را از گرم می‌گردیم و گاه و بیگاه روی‌روی

رایانه می‌نشسیم و از آن بهره‌های ناسالم می‌گرفیم و می‌نشسیم پای

معضلات جدید و ترفه‌وری چون مایه‌وار!

با نامی این اوصاف نمی‌توایم دل به این خورشید داریم که دستی از غیب

بیرون آید و ما را از این گرداب سخت رهایی بخشد. خودمان هم یاد نگرفته‌ایم به دنبال راه چاره باشیم و همین مسئله خود حکایت دیگری است و تا زمانهٔ سیم‌صدای و فرهنگ‌سازی پس برای اینکه یک نعمت و یک جریان بزرگ کنجخوانی به‌راه‌بیش‌می‌توایم مستقر حرکت‌های فردی باشیم.

برای راه‌اندازی یک نهضت در شرایط کنونی حمایت‌های کلان نیازمند است. حمایت‌گرانی که از سرمایه‌زادان برخوردارند و می‌دانند کتاب و چه موقع آن راه کار گزیند. دانش سرمایه‌وری و روح‌زادانی می‌برنامه‌را چه سود مگر نبود سرمایه‌هایی که به پای انبیاات مقدس در سال‌های جنگ ریخته شد و بعد در دوره هشت سال گذشته به لاکه به وادی

فراموشی سپرده شد. باید جستند چه زمان و چگونه این سرمایه‌هایی را خرج کرد. سلفه‌های ایام خود را همسوار و جریان‌های ظاهری عوام

سپس‌افه فرارند. همین‌همه عوام‌مطلب‌سینمایی‌اشن و هالوودی می‌خواهد. سرمایه‌ها را آنجا می‌نیم تا جایی که اگر فلاان بزرگ‌تر در

طول سال چند بار دیگر بود دیگر نمی‌تواند شش آفرینی کند. در این

گرداب‌لال روز و اهل فلق به‌گرنه‌های دیگر است و ما می‌رام‌مهاجری بیگاری

است و منافعت مطع بسیار و هزاران اهل‌اکو.

برای راه‌اندازی این نهضت بزرگ و سرشت‌ساز باید از هیات‌های

کارشناسی دعوت به عمل آورد و با گذاشتن جلسات مکرر به

اسپشناسی این حوزه پرداخت تا یقین به اجرای طرح‌های کاربردی

و عملی روی آورد.

تیترا کتاب

قضیه‌گرانی کتاب و باقی قضایا...

سعید دانشور

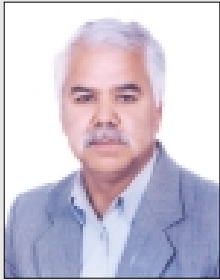
«درختان و درختچه‌های ایران» عنوان کتابی جامع در شناخت درختان و درختچه‌های ایران است که به لحاظ علمی و روشمند بودن، هیچ از هم‌نمایی عارضی‌اش کم ندارد. این کتاب که سال گذشته در ۹۹ صفحه مصور متن و ۵۵ صفحه اندکس نام‌های ایرانی و انگلیسی درختان توسط موسسه نشر فرهنگ معاصر چاپ و منتشر شده است از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان کتاب تشویقی سال انتخاب و معرفی شد.

ولی‌الله مظفریان نویسنده این کتاب متولد ۱۳۲۲ همدان، دکتری زبست‌شناسی دارد و به صورت مداوم و پربخشی از دانشگاه‌های کشور از جمله دانشگاه شهیدبهشتی به تدریس می‌پردازد. ولی تاکنون آثار وی چون «رده‌بندی گیاهی» در دو جلد، «فرهنگ نام‌های گیاهان ایران» و «شناخت گیاهان و پرتی‌های ایران» و «شناخت گیاهان تیره هم‌اکنون کتاب‌های «فرهنگ اصطلاحات گیاهشناسی» و «شناخت گیاهان دارویی در ایران» و «شناخت گیاهان تیره آفتابگردانه» را برای چاپ تدارک می‌بیند.

ولی‌الله مظفریان ، نویسنده کتاب تشویقی سال

تمام ایران سرای من است

گیلان را نوشتم. ام و مقاله‌ای در کتاب گیلان به طور مفصل به این موضوع پرداختم. با حرفه‌اش یعنی در این حرفه گیاه‌شناسی تمام مناطق ایران را قدم به قدم طی کردم و در همه نقاط کار کرده‌ام. دلیلش این است که ۵۵ هزار نمونه گیاهی را جمع‌آوری کردم که در موسسه تحقیقات جنگل‌ها حاصل‌کارم محفوظ است. در مجموع برای من فرقی نمی‌کند که استان سیستان و بلوچستان باشد یا استان آذربایجان و احياناً خراسان. بنا به ضرورت، تحقیق‌م

آقای مظفریان، غیر از کتاب «درختان و درختچه‌های ایران» دیگر چه آثاری منتشر کرده‌اید؟

در دو جلد کتاب آورده‌بندی گیاهی» نوشته‌ام که براساس سرصف‌های است که وزارت علوم برای درس گیاهشناسی تعیین کرده بود. البته این دو جلد کتاب به شکل کامل و مفصل از ابتدای گیاه‌شناسی تا انتهای گیاه‌شناسی یعنی تمام ریزه‌کاری‌ها و جزئیات کار را برای وارد شدن به حوزه گیاه‌شناسی و گیاه‌شناس دارو و یکی از فصول آن که شاید مهم‌ترین فصل آن هم باشد، ریخت‌شناسی گیاهان است. ریخت‌شناسی گیاه در واقع اساس کار تاکسونمی یا اساس کار شناخت گیاهان است. در این کتاب‌ها من تمام تیره‌های گیاهی را که در ایران وجود دارند تشریح کردم و شکل‌گویی از آنها وجود دارد. کلیهٔ شناسایی برای جسم‌هایشان وجود دارد. همراه با توضیحاتی کاربردی که می‌تواند دانشجو را با انواع گیاهان آشنا کند.

آثار دیگری هم گویا در این زمینه نوشته و منتشر کرده‌اید.
طی سال‌ها که با گیاهان ایران بودم فرهنگ راهنمای تهیه کرده‌ام که به نام «فرهنگ نام‌های گیاهان ایران» منتشر شده است. فرهنگ نام‌های گیاهان ایران هم مثل کتاب «رده‌بندی گیاهی» چاپ چهارم آن تمام شده و برآرشته چاپ پنجم است. در این کتاب «فرهنگ نام‌های گیاهان» کلیه گیاهان ایران را براساس آخرین منابع و فرانس‌ها، چک‌بندیستی از آنها تهیه کردم. این فرهنگ به سه زبان انگلیسی، لاتین و فارسی تألیف شده است. در ایران برای اولین بار هشت هزار گونه گیاهی شناسایی شده‌اند. از این هشت هزار گونه گیاهی شاید حدود ۱۳۰۰ تا ۱۲۰۰ گیاه که اسم فارسی و اسمی محلی که در آن

محل قرار دارد را معرفی کرده‌ام. حتی ما تعدادی اسم گیاهان داریم که جا افتاده‌اند. بسیاری از گیاهان اسم فارسی نداشتند و من براساس معیارهای علمی برای آنها اسم فارسی تعیین کرده‌ام. به همان روش و اسمی لاتینی برای آنها اسم فارسی و اسمی مشخص کرده‌ام که چون درجس و از آن گونه تک‌تک می‌کند. نه‌اینجا این کتاب یکی از کتاب‌هایی است که امروز یک طرح سند رسمی است که اغلب در دست گیاه‌شناسان هست و می‌توانند از آن استفاده کنند.

در استان‌های مختلف کشور درختان و گیاهان ویژه همان استان وجود دارند. آیا در این زمینه هم کار کرده‌اید و کتابی دارید؟

من در تمام استان‌های ایران راه‌به‌صورت مستقل کار کرده‌ام

و در این دو استان به اصطلاح فلورشان را نوشتم. حتی مجموعه گیاهانی را که در استان‌های یزد و خوزستان وجود دارند، آنها را به صورت تک‌تک شناسایی کرده‌ام و از هر یک یک عکس رنگی تهیه کرده‌ام و شرح گیاه‌شناسی دارند. و به صورت دو کتاب راهم‌ای شناخت فلور استان یزد و

استان خوزستان چاپ شده‌اند. در ارتباط با کار رسمی علوم در زمینه تحقیقات جنگل و مراتع من کتابی را در سال ۱۳۶۳ منتشر کردم به نام «شناخت تیره چتریان در ایران» که به زبان انگلیسی بود. بعد در سال‌های اخیر همان کتاب را به زبان فارسی نوشتم.

چطور استان‌های گیلان و مازندران به لحاظ تنوع گیاهان و درختان نظر شما را جلب نکرد و کتابی در شناخت درختان و گیاهان این دو استان منتشر نکرده‌اید؟

من برای استان گیلان، در کتاب «گیلان» گیاهان استان

آن کشف شده و آن اطلاعاتی که در کتاب درختان و درختچه‌های ایران ه می‌بینید در آن کتاب نیامده است. در این کتاب روش‌های شناسایی و شرح مفصل و پراکنده گی‌های چترافه‌ای به اندازه کافی اساسی آنکسی‌اسامی فارسی و همه مطالب مورد نیاز را در اختیار مخاطب می‌گذارد که البته سخته و گریخته در آن کتاب هم می‌شود برخی از آنها را پیدا کرد. آن کتاب در زمان خودش یکی از کتاب‌های خبی خوب و با ارزش ایرانی‌ها می‌شد.

اما امروز دانش غرض شده و تکامل پیدا کرده است. خبر از این شد که کتاب درختان و درختچه‌های ایران همکس‌های رنگی‌ای می‌بینید که توسط به ۶۰۰ گونه از این ۹۵۰ گونه گیاهی که معرفی شده، تکس رنگی دارند. تکس‌های رنگی که فقط توسط خود من گرفته و تهیه شده است. یعنی هیچ یک از آن تکس‌ها اقتباسی از کسی نیست. البته همه عاوت هلی است که این کتاب را از آن کتاب متمایز می‌کند وگرته کار آفری ناشی کاری بسیار ارزشز است.

در زمینه **لقب‌نامه نویسی** و **فرهنگ نویسی سابقه‌ای هزارساله دارم**، در زمینه **فرهنگ گیاهان و درختان آبا**

آقا رنگتویی از گذشته وجود دارد؟

واقعیت این است که ما در مورد گیاهشناسی واژه‌نامه مفصل و جانفاده‌ای نداریم، به خصوص در مورد اصطلاحات گیاهشناسی اصطلاحات گیاهشناسی همان چیزهایی هستند که اغلب در دانشگاه‌های تدریس می‌کنند و تدریس در دانشگاه با کار گیاهشناسی محض یک تفاوت اساسی و اصولی دارد. ما از دور هستی بر آشن داریم هر لحظه با کتاب و با گیاه رویه و هستیم. هشتاد استادان در دانشگاه‌ها بیشتر به تئوری می‌پردازند، بنابراین آنها کار عملی نمی‌کنند که نیاز به دانش چنین واژه‌هایی را به یز زبان فارسی احساس می‌کنند. بنابراین در ایران به جرات می‌توان گفت: فرهنگي در زمینه

- واقعیت این است که ما در مورد گیاه شناسی واژه‌نامه مفصل و جانفاده‌ای نداریم**، به خصوص در مورد اصطلاحات گیاه شناسی.
- اصطلاحات گیاه شناسی همان چیزهایی هستند که اغلب در دانشگاه‌ها تدریس می‌شود**
- و تدریس در دانشگاه با کار گیاهشناسی محض یک تفاوت اساسی و اصولی دارد**

اصطلاحات گیاهشناسی دانشی و شاید اولین واژه‌نامه‌ای را هم که وجود دارد کتاب گیاه آفری گل کلاب است که در فرهنگستان اول تعدادی از افراد سعی کردند تعدادی از اندام‌های گیاهی را برایش اصطلاحات فارسی بسازند و تصویب کنند. از جمله واژه‌ها اصطلاحات پرسم گلبرگ و رنگرگ ساخته همان فرهنگستان است و اتفاقاً هم جانفاده است. همان طوری که امروز هم اصطلاحات و اسامی را که ما داریم وارد جا می‌افتد.

یا توجه به اینکه ما سابقه طولانی در شناخت گیاهان داریم، در این پیش‌پیش می‌آید که چطور کتابی در این زمینه داشتیم؟

می‌داید که کتاب موجود بوده است. مسافانه زبان ما زبان علمی نبوده است. زبان مامه عربی چه فارسی در زمانی که در دانشندان و اندیشمندان ما به دنبال علم بودند مثل یونانی سنیا و رازی و طبیب‌های گذشته، زبانی لغت و ندام دار نداشتند. یعنی ما تقریباً هر حکومتی و صنعتی زبان در مناطق مختلف دچار گترگونی می‌شد. زمانی اغلب دانشندان ما از زبان ربه عربی می‌نوشتند. هر کس به زبان خودش و در محل خودش کتابی در این زمینه نوشته است. علمی روزگار بسیار دشواری است. در حالی که در اروپا در قرن هفدهم زبان ثابت و یکواختی در حوزه گیاهشناسی تعریف شده است. گذشته هر گیاهی را به زبان لاتینی می‌نویسید و به زبان لاتینی نام‌گذاری می‌کنم. این زبان لاتین از قرن هجدهم یعنی از سال ۱۷۵۰ و حول وسوحی آن سال که توسط نیکار گیاهشناس شروع شد تا به امروز به

صورت یکواخت وجود دارد و نوشته‌های مینه همان تقدسی از دارد که نوشته‌های امروز من. یعنی چون زبان یکواخت است اصطلاحات و فهم یکواخت در سراسر دنیا وجود دارد در حالی که در زبان فارسی و در زبان عربی چنین اتفاقی نفتاد. یعنی هر منطقه‌ای، گیاهان را بنا به سلیقه خود نام گذاری می‌کردند.

یک گیاه با یک درخت درخت در مناطق مختلف با اسامی مختلف نامیده می‌شد، در حالی که زبان لاتین برای علم و برای همه علوم زبانی بین المللی است.

چه مدتی را صرف تالیف و تدوین چنین کتاب جامع و عملی کرده‌اید؟

یک گیاهشناس در تمام طول زندگی‌اش با تمام امکانات خودش درگیر این مسائل است. مسابوری که در این کتاب از گیاهان و درختان آمده، یک گونه گیاهی هست که مثلا در بندر گواتر رویش پیدا می‌کند، یک گونه دیگر مثلا در قله سبلان، یا گونه‌ای در جنگل‌های آسیرالان، حالا من با نوع کار خودم چه زمانی را برای این کارش بینی کردم شاید مثلا ده سال بوده است. ده سال درگیر این کار بود ولی در نهایت کتابی منتشر شد که در نوع خود بسیار ارزشمند شناخته شد. همه مراحل تالیف و تدوین و تهیه تکس کتاب به عهده خود من بوده است. تمام گیاهان توسط من شناسایی شده‌اند. نوشتن و ویراستاری و تهیه همه مطالب کار خودم به تنهایی است. هیچ کس هیچ کمک‌ی به من نگرفته است. بنابراین به سراسر ایران سفر کرده‌ام و نقطه به نقطه شاک ایران را می‌شناسم.

در مورد اسامی گیاهان و اسامی علمی آنها چه روشی به کار گرفتید؟

در گذشته آقای دکتر پارسا که پادش گرامی بوده، به عنوان یک گیاهشناس ایرانی حق بزنی برگردن ما دارد. در یک مجموعه از کتاب‌هایش، در جمله قسم به نام کتاب فلور ایران به زبان فارسی دارد. در فرهنگ نام‌ها نوشته گیاهی که در بلورستان می‌روید، اسم ترکی دارد. گیاهی که در آذربایجان می‌روید اسم عربی دارد و این اسم عربی یا ترکی هیچ سنتی با مردم آن مناطق ندارد و این اسامی مغزات سبب شده که تونیم یک گروه اسامی را به صورت رایج بین دانشندان و دانشجویان و کسانی که به گیاهشناسی برودن نام‌های دور از انتاح کردم و در عین حال برای برخی از گیاهان به روش علمی اسم فارسی وضع کردم. برای تالیف چنین کتاب عظیمی **آسانه مکتوبی در دسترس دانشید و مورد استفاده قرار دادید؟**

یکی از مهم‌ترین نامس‌ی که امروز در کار گیاهشناسی به آن نیاز داریم، فلور ایران است. فلور ایران کتاب سال ۱۹۳۳ تا به امروز نوشتن آن طول کشیده و هنوز هم ادامه دارد. ریشنگر ایرانی‌ش، پادش گرامی که اسامی یکصدمین سال تولدش را ما با توالم کردن یک ویژه‌نامه‌ش می‌گیریم. لیسانت حدود ۱۷۶ جلد کتاب برای تلات ایران نوشته به نام فلور ایران است. این از مهم‌ترین منابع و به روزترین منابع است که ما در دسترس داریم و لحظه به لحظه از آن استفاده می‌کنیم. این کتاب به زبان لاتین است و من البته دست‌اندر کار ترجمه آن هستم و سعی از کار را پیش برده‌ام. هنوز تا چاپ و انتشار این مجموعه احتیاج به زمان دارد تا کار به نتیجه برسد.

فکری می‌کنید کتاب شما چه کمبودهایی دارد؟

من کمبودی به آن صورت احساس نمی‌کنم. در کتاب درختان و درختچه‌های ایران آخرین کتاب من گیاهانی که وارد ایران شده‌اند، معرفی شدند. در کتاب من آخرین درختان و درختچه‌هایی که وارد ایران شده‌اند، حتی در دوره‌اتده، بین مناطق جل جزیره خارک و جزیره کیش و قسم و مناطق دیگر اگر فرضی پیدا شده یا از کشور دیگری وارد این مناطق شده در کتاب من ثبت شده‌اند. مثلا چهار گیاه که از طریق مناطق آزاد چهار و وارد ایران شده‌اند، من حتی چنین گیاهانی را در کتابم آورده‌ام.

آیا گیاهان و درختان دارویی به صورت متمایز در این کتاب معرفی شده‌اند؟

این کتاب درختان و درختچه‌ها را دارد، به کار برده‌ها چندان اشاره‌ای ندارد. اما باز من یک کتابی را در دست تالیف دارم که حدود پنجاه درصد بیشترت کار صورت گرفته و آن هم کتاب شناخت گیاهان دارویی در ایران است و تا آماده شدن زمان می‌برد.

تخت‌ کتاب

پیش به سوی کتابخوانی!

کارمان نشر

در خصوص علل عدم رغبت طیف وسیعی از جامعه کشورمان به سمت کتابخوانی و با شیوه‌های ترویج فرهنگ کتابخوانی سخن فراوان گفته شده است و غالباً بیشتر یکبه بر مشکلات اقتصادی و معضلات پیچیده جوامع شهری بوده است.

البته هر یک از علل ارائه شده در جای خود قابل بحث و بررسی است و روش‌های انگیزشی تزیمی‌تواند توفیق‌هایی را در این عرصه به دنبال داشته باشد. اما آنچه مسلم‌تر کمتر مورد توجه قرار گرفته است ریشه‌هایی علی است که شاید

علت‌العمال این مشکل بزرگ فرهنگی باشد و چشم بستن بر این واقعیت و باشد و چشم بستن بر این واقعیت و کتمان آن چه‌بساموجب شده که این مساله همچنان ادامه یابد و عواقب ناگوار خود را به امتناع تحصیل کند. بی‌گمان نخستین آشنایی‌ها با کتاب و درک لذت مطالعه از اهمیت بسیار مهم و بسزایی برخوردار است و بر این اتفاق معمولاً در سنین کودکی و در سال‌های نخست‌ایم تحصیل به وقوع می‌نویسد و به همین اعتبار می‌بایست این دوره حساس مورد توجه ویژه‌ای قرار گیرد. زیرا اگر این عشق مقدس از همان سنین اولیه در قلبی جوانه بزند، به تدریج به نهاد پرورش‌مندی مدول خواهد شد، اما اگر این جوانه‌ها در همان سنین اولیه خشک شوند دیگر امید چندانی به آینده نمی‌توان داشت.

از سوی دیگر نقش و جایگاه سازنده، معلم نباید نادیده انگاشته شود. اگر معلمی با عشق و علاقه این شکل شریف را برگزیده باشد و از دانش، خرد و آگاهی‌های لازم نیز برخوردار باشد، یقیناً می‌تواند در قلب و ذهن شاگردش نفوذ پیدا کند و از آنان اشخاصی اندیشمند و شیفته فارگرفتن بسازد.

عظمت خواندن و آموختن و حس و روح مکشفه و تحقیق باید از سنین اولیه برانگیخته شود و دانش‌آموزان باید پیش از هر چیز دیگری اندیشیان رایمونند و از درس خواندن و مطالعه لذت ببرند.

تکلیف سنگین و وقت‌گیر از کتاب در ذهن آنان هیولایی خشن و کسانت‌آور ترسیم می‌کند. نماز، درس، شستن، ماه‌تیمه، با تحقیرها و عواملی از این قبیل موجب ذوق‌زدی افزون‌تر آنها می‌شود.

چه بسبب ایند دانش‌آموزانی که با یک دنیا شش و علاقه با به کلاس‌ها گذاشته کتاب‌های تازه خود را ورق می‌زنند. اما پس از چندی تمام آن شیور و اشتیاق آنها رنگ می‌بازد. تا جایی که در نهایت برخی از آنان ترک تحصیل را برمی‌گزینند. تدارک دیدارهایی صمیمانه با نویسندگان و اهل قلم و تحقیق نیز به تناسب سن و مقطع تحصیلی می‌تواند الهام بخش و انگوی مناسب باشد. چه‌بسا در همین نشست‌ها استعدادهای نهفته‌ای کشف و پیدار شود.

انتقال و باور این نکته که آموختن فریضه‌ای الهی و مقدس است و موجب پهنر شدن آینده می‌شود نیز باید جدی گرفته شود. به عبارت دیگر نباید درک و دریافت کودکان از دست کم گرفت. همچنین محیط آموزش نباید با طرح موضوعات سیاه و مایوس‌کننده مسموم شود. و این شیشه در کودکی ایجاد شود که کتاب نمی‌تواند بهترین دوست و باعث سعادت او باشد.

اگر به جای فشار آوردن به کودکان برای حفظ شعری از یکی از شاعران بلندآوازه ادب پارسی، گوشش شود تا با روح انبیاات آشنا شوند و عظمت و زیبایی‌های این آثار به آنان آموخته شود.

می‌توان در کنار هر درس، لحظاتی را به نقل خاطرات و دریافته‌های دانش‌آموزان از مطالعه، بهترین و با تاز و ترین کتاب‌هایی که خوانده‌اند اختصاص داد و می‌توان در همین کلاس‌ها و مدارس درگترگونی‌های بسیاری پیدا کرد و یقناً اگر در همین عرصه سرمایه‌گذاری هوشمندانه‌ای صورت یابد، در آینده‌ای نه‌چندان دور شاهد نتایج امیدبخش عوامهم بود و مطمئن‌تر حکم می‌کند که اگر آب چشمه‌ای گل‌آلود به نظر می‌آید باید علت او را در سرچشمه جست‌وجو کرد. توسعه کتابخانه‌ها نیز امری است که با توجه به آمار و ارقام فعلی و در مقایسه با استانداردهای جهانی نیازمند توجه جدی است. در حال حاضر تقریباً هفتاد درصد مدارس کشور فاقد کتابخانه است و نسبت کل جمعیت به کتابخانه‌ها تقریباً یک پنجم حد استاندارد جهانی و دیگر نسبت‌ها نیز به همین منوال جای بحث و تکراری دارد و حتماً که پس از گذشت سال‌ها هنوز فکری در این خصوص که بسیار دبهی می‌نماید، صورت نپذیرفته است.

کتاب و پدیدآورندگان رتبه‌بندی

جلد هشتم، شماره ۱۳۹۸

مفتون امینی ، شاعر:

شعر ما از تمام دنیا جداست

سایر محمدی

آقای امینی! چند سالی است که مجموعه جدیدی از شما منتشر شده است. چرا؟ چه می کنید؟
من در این مدت دو مجموعه شعر یکی به نام «شب هزار و دو» و دیگری به اسم «من و خزان و تو» را آماده کرده‌ام. کتاب «شب هزار و دو» شامل شعرهایی است که بعد از چاپ کتاب «عصرانه در باغ رصدخانه» سروده بودم و یک بخش هم مربوط به شعرهایی می‌شود که از گذشته به جا مانده بود. این کتاب که در دو سیست صفحه تنظیم شده، مدتی است که در وزارت ارشاد در انتظار مجوز چاپ است. کتاب «من و خزان و تو» مجموعه‌ای در عشق و عرفان است و در ۸۰ صفحه تنظیم شده و الان زیر چاپ است. «شب هزار و دو» مجموعه‌ای از شعر سپید و قصیده و شعر ترکی و ترجمه اشعار ترکی، شعر نیمایی و غزل و چنانچه شده است که همه آنها را در یک کتاب جمع کرده‌ام. «من و خزان و تو» هم شعرهای سپید کوتاه‌من است که در فاصله پاییز ۸۷ تا بهار ۸۵ سروده‌ام.

«عصرانه در باغ رصدخانه» مربوط به دوره دوم کارهای شماست که این دوره از سال ۷۰ آغاز شده بود این دو دوره را چگونه تبیین می‌کنید؟

دوره اول شعر من مربوط به سال‌های قبل از انقلاب می‌شود که حاصل آن چهار کتاب مثل دریاچه و کولاک و بود دوره دوم کارهای من از سال ۷۰ شروع شد یعنی از کتاب «فصل پنهان» شامل شعرهای کوتاه سپید.

به لحاظ فرم و زیبایی شناسی این دوره چه تفاوت‌هایی دارد؟
دوره دوم صورت اساسی و قالب عرضه شعر سپید من است. منظور شعر سپید و کوتاه و ساختند است. آقای حقیقی به تازگی کتابی تحت عنوان «هنرمندی و آوازه» منتشر کرده که در آنجا شعر سپید ساختار گرا شعر کوتاه ساختند معرفی می‌کند که از شعرهای من شروع شده است. از همین شعرهای کتاب «فصل پنهان» دوره دوم کار من عموماً تأکید و تمرکز شعر کوتاه و سپید است که علاوه بر آقای حقیقی منتقدان دیگری هم روی شعرهای من انگشت گذاشتند.

در کتاب «عصرانه در باغ رصدخانه» گاهی نگاه واقع گرا و سربلک دارید. در پایان یکی از شعرها آمده «بغلیا! آه چه می‌شد اگر این شعر، نیم‌سوره می‌ماند، جهان که آن قفل، ناگشوده...»

نمونه‌های کامل تر از این شعر، شعر است که در این اواخر چاپ شده و خیلی هم مورد پسند واقع شد. دو تا شعر نیمایی هست که در همین کتاب آمده که گفته‌اند بعد از اخوان چهره چهره ترین شعرها در قالب اوزان نیمایی است. بدون آنکه زبان آن کتابک اخوان را داشته باشد. منتقدانی چون آقای سبحی و حقیقی معتقدند که کاری است در حد اشعار اخوان بدون آنکه جنبه آیینی و باستان گرایی زبان اخوان در این شعرها باشد. البته من این شیوه را انتخاب نکردم چون از قالب نیمایی بیگانه تر هستم.

پی‌اچ‌دی هم سرودن، امروز به شعر از چه منظری نگاه می‌کنید؟
به عقیده من هنر حقیقی از ترکیب دو تصویر از واقعیت دو عنصر واقعی و موقله از واقع گرایی حاصل می‌شود. نظریه‌ای است که من البته هنوز نمی‌توانم برای آن یافته‌ام. نامی که یانگن این تعریف باشد.

منظور من از دو عنصر واقعی دو عنصر «بنا» است؛ عنصری که تضاد را در ترکیب دو عنصر واقعی نشان می‌دهد. مثلا در یک تابلو نقاشی ایوانسوفی را می‌بینید که نهنگی کشش را بالا برده است. از طرف دیگر در ساحل موری می‌بینید یا یک ماهی قرمز در تنگ شیشه‌ای. (باید برای نقاشان)

نهنگ در ایوانسوفی و ماهی قرمز در شیشه هر دو واقعیت دارند اما این دو تصویر در مجاورت هم معنای تازه‌ای به اثر می‌دهند. یا دوستی در عکس پیکر عیسی (ع) را در بغل مریم تصویر کرده‌ام. اسم این تابلو را هم گذاشت این طرف تابلو هم یک بو که فشنگ روی تخت سنگی قرار دارد. عیسی در بغل مریم یک موضوع واقعی

است. تخت سنگ و بو که فشنگ هم واقعی است ولی ترکیب این دو عنصر واقعی یک چیز دیگری در زمان ما هم موضوع قریبی شدن مطرح است.

دربین هشت عنوان کتابی که تا الان منتشر کرده‌اید، «عصرانه در باغ» به عنوان هشتمین کتاب از چه جایگاهی برخوردار است؟
به نظر من شعرهایی که در این کتاب آمده کارهای تازه‌ای است و در مقابل جریانی که در شعر امروز مدعی اند و به عنوان شعر بیست مدرن عرضه می‌شوند، معیار خوبی می‌تواند باشد. ایراد عمده

ایراد عمده من به شعر بیست مدرن یکی این است که ما القیایی داریم که مارا از شعر بقیه دنیا جدا کرده است.

حالا با شعر بیست مدرن که نه معنا دارد و نه دستور زبان فارسی را رعایت می‌کند. با چنین شرایطی اگر بزرگ ترین شاعر بیست مدرن جهان هم در ایران متولد شود، جهان از درک و فهم شعرا و محروم می‌ماند

من به شعر بیست مدرن یکی این است که ما القیایی داریم که مارا از شعر بقیه دنیا جدا کرده است. حالا با شعر بیست مدرن که نه معنا دارد و نه دستور زبان فارسی را رعایت می‌کند، با چنین شرایطی اگر بزرگ‌ترین شاعر بیست مدرن جهان هم در ایران متولد شود، جهان از درک و فهم شعر او محروم می‌ماند به خاطر اینکه چنین شعر بی‌معنایند و رعایت دستور زبان اصلاً قابل ترجمه نیست. در آمریکا او بیا هم شاعران بیست مدرن با هزینه خودشان کتاب شعر چاپ می‌کنند. مردم نمی‌خرند و نمی‌خوانند. مردمی که از میراث گذشته شکستیر، او ند، از زبان بد رنگه و... و دارند. دیگر به شعر بیست مدرن اعتنائی ندارند. به نظر من شعر ترحلی

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مطابق یک سنت بیست و سه ساله، ضمن بررسی و ارزیابی دقیق و علمی آثار منتشر شده از سوی اهل قلم در حوزه‌های دینی و فلسفی، ادبیات و هنر و علوم تجربی و کاربردی برای یافتن آثار و معرفی آثار برجسته و شایسته تقدیر، تلاش می‌کند. این مهم همه ساله از سوی دبیرخانه کتاب سال انجام می‌گیرد و ضمن آثار برتر هر رشته، آثاری نیز شایسته تقدیر انتخاب و معرفی می‌شوند که در بیست و سومین دوره انتخاب کتاب سال در حوزه ادبیات مجموعه شعر «عصرانه در باغ رصدخانه» سروده بدالله مفتون امینی به همراه آثاری دیگر از نویسندگان و شاعران جزو کتاب‌های ثلثی سال معرفی شدند. اتفاقی که خود شاعر از آن بی‌خبر است. مفتون امینی شاعر مجموعه «عصرانه در باغ رصدخانه» پنج دهه حضور موثر در عرصه ادبیات، هشت کتاب شعر چون «دریاچه»، «کولاک»، «انارستان»، «فصل پنهان»، «سید خوبی روز»... را در کارنامه اش دارد و هم‌اکنون نیز دو مجموعه شعر تحت عنوان «شب هزار و دو» و «من و خزان و تو» را برای چاپ تدارک دیده است.

زبان است. ولی هر زبانی با هر نوع رویکردی و با هر نحوی که شعر نوشته، هر کردی، هر گزیده، هر گزیده، من در کتاب «عصرانه در باغ رصدخانه» نمونه‌های بسیار خوبی از بازی زبانی ارائه داده و نشان داده‌ام که می‌شود کار جدید کرد. به اعتقاد من بهترین شعرهای بیست مدرن را نیما سروده است. شعر بیست مدرن با نیما شروع شده. کاری که در اوزان و عروض شعر فارسی کرد، منظور از معیارگری در شعر به ناخبر انداختن معنا در شعر است یا اینکه از معیارگری به فرامعنا برسد. عدایا با برداشت غلط از این نظریه هر نوشته بی‌سربوی را شعر بیست مدرن معرفی می‌کند.

در این مجموعه و برخی از کتاب‌های شما غزل هم چاپ می‌شود. این غزل‌ها را به صورت فتنی می‌نویسد یا هنوز به غزل...

غزل اغلب ناخودآگاه از من می‌جوشد. من هم تاگزیر آن را می‌نویسم. گاهی می‌خواهم شعری در قالب نیمایی بنویسم اما می‌بینم در قالب غزل می‌آید. شاعر نباید هیچ زبانی را به شعر تحمیل کند. هر شعری شکل و وزن و قالب خودش را در زمان تولد دارد. آن را نباید پس زد. یک حکمت هنری در آن هست که خودش را به شعر تحمیل می‌کند. من الان منتظم که کتاب «شب هزار و دو» من مجوز چاپ بگیرد. بعد از آن این ده کتاب قرار است به صورت کلیات در یک جلد منتشر شود. چاپ کلیات من توسط انتشارات نگاه به خاطر این ناخبر مواجه شد که کتاب «شب هزار و دو» هنوز منتشر نشده.

آقای امینی! اجوازی که هر سال توسط نهادهای دولتی و بخش خصوصی به آثار برتر داده می‌شود، چه تأثیری به جاسی گذارد؟
چند سال قبل جایزه شعر بیژن جلالی به من داده شد. این جایزه در کار من خیلی مؤثر بود. به محض اعلام این خبر، کتاب‌های شعر من به سرعت فروش رفت. قبل از جایزه روند فروش کتاب‌های من معمولی بود اما ناگهان چاپ همه کتاب‌های شعرم تمام شد. هر جایزه‌ای از طرف هر گروهی که برای کتاب در نظر گرفته شود، فرصت مفتنی است که باید ارج بگذاریم چرا که به رشد و اعتدالی کتاب و کتابخوانی منجر خواهد شد.

جهان، کتاب‌های برتر دفاع مقدس را می‌خواند

مریم سموع

ادبیات دفاع مقدس و مقاومت با خون و گل، گلوله و لاله و اشک همین شده است. ادبیاتی که دفاع مقدس را عین زندگی می‌داند. واقعه‌ای که می‌تواند با وجود زمان کوتاه خود، در مقایسه با کل تاریخ یک مملکت، تأثیری شگرف و ماندگار به گسترده‌گی تمام اعصار بعد از خود به جا بگذارد و روندی جدید برای جامعه رقم بزند.

نام «دفاع مقدس» کوله‌باری از ارزش‌هایی را به دوش می‌کشد که نماینده‌ی آن فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی ما بوده‌اند. بدیهی است که ادبیات مرتبط با این موضوع نیز جایگاه ویژه‌ای دارد. پس بی‌دلیل نیست که تقدیر و تجلیل از نویسندگان برتر و معرفی خادمان نشر و آثار برگزیده ادبیات دفاع مقدس در قالب همین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس یکی از مهم‌ترین برنامه‌های روز اول هفته کتاب را تشکیل می‌دهند.

هدف همین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس، آراجه نهادن به آثار مکتوب دفاع مقدس و تکریم نویسندگان باروکیه‌ت‌شویق و ترغیب آنان برای تولید آثار ارزشمند است.

محمدقاسم فروغی، دبیر اجرایی دهمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس با اشاره به فراز و فرودهای بسیاری که این جریان تاکنون پشت سر نهاده است، در یک جمع‌بندی کلی این حرکت را رو به رشد و بالندگی می‌داند.

فروغی با تأکید بر نقش و نقی‌های متفاوت ادبیات دفاع مقدس می‌گوید: «شاید بتوان از تنوع سلیقه‌ها و برداشت‌ها به عنوان یک نقطه قوت یاد کرد، به هر حال باید بتوان از مجموع نظرات موجود و با استفاده از تجربه‌های قبلی برای رفتن به پله‌های بالاتر استفاده کرد».

وی تلاش داوران و مسئولان این دوره را امینتی بر افزایش سطح کیفی و علمی کار می‌داند و می‌افزاید: «داوران این دوره ضمن داشتن احاطه کامل بر موضوعات مورد داوری، از حسن شهرت و تعهد کاری برخوردار بودند. از سویی دیگر داوری آنها باید به گونه‌ای می‌بود که بتوان به رأی و نظر آنان به دور از حبس و بغض‌های معمول تکیه کرد تا در پایان عدالت و انصاف در داوری آثار به وضوح مشهود و قابل دفاع باشد».

مسئول کمیته‌های داوری انتخاب کتاب سال دفاع مقدس استفاده از داوران شهرستانی را به عنوان یکی از نکات مثبت این دوره ارزیابی کرده و توجه بیشتر به نیروهای علمی و ادبی ساکن در شهرستان‌ها را خواستار شد.

شاخص‌ها و معیارهای داوری تدوین شده است

فروغی، داوری را در ۹ بخش اصلی شعر، داستان، خاطره، زندگی‌نامه داستانی، تحقیق و پژوهش ادبی - هنری، جنگ و زندگی‌نامه، کودک و نوجوان، هنر و تحقیق و پژوهش نظامی منطبق با ارزش محتوایی و معیارهای علمی می‌داند و تأکید می‌کند: «۹۰ درصد فرم داوری‌ها به ساختار فنی - ادبی و ۱۰ درصد به ابعاد فرهنگی و آموزشی خاص دفاع مقدس مرتبط بود. سعی در داوری اینکه بود که بتوان اصول و چارچوب‌های مشخصی در سبک‌های نوشتار ادبیات به نویسندگان خوانندگان ارائه داد. بنابراین نیم‌نگاهی نیز به الگوسازی علمی و کارشناسانه برای دوره‌های بعدی داوری داشتیم».

وی درباره آثار معرفی‌شده که به دبیرخانه و رسیده‌اند، تأکید می‌کند: «آثاری که به صورت انفرادی نمی‌توانستیم در گروه خاصی قرار دهیم، به طور جداگانه به ویژه به داوران آشنا و محیط به موضوع ارجاع دادیم تا امتیازدهی شوند».

دبیر اجرایی دهمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس تعداد و کیفیت آثار پژوهشی درباره ادبیات دفاع مقدس را یکی از دلایل راه‌اندازی این گروه بر می‌شمارد و معتقد است که زیرساخت‌های ادبی به عنوان منشأ تولید آثار قوی و ارزشمند می‌تواند راهگشای جهش ادبیات دفاع مقدس باشد.

آثار برتر دفاع مقدس ترجمه و تجدیدچاپ می‌شوند

دکتر محمدرضا سنگری، دبیر علمی دهمین دوره انتخاب

کتاب سال دفاع مقدس با تأکید بر نقش تشویقی این مراسم می‌گوید: «آثار برگزیده و منتخب ترجمه می‌شوند تا به فراتر از مرزهای جغرافیایی و عرصه‌های بین‌المللی راه‌یابند. از سویی دیگر با حمایت بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس اقدام به تجدید چاپ این آثار خواهیم کرد».

دکتر سنگری درباره اهداف دیگر دهمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس می‌گوید: «ایجاد جوئی مناسب برای آثار برتر ادبیات دفاع مقدس، فراهم آوردن فضای علمی در راستای آموزش به نسل آینده نویسندگان و امکان بروز فرصت‌های جدید نوآوری و خلاقیت در فرم و محتوای آثار و تهیه میزها و شویاطی برای تقدیم و اطلاع‌رسانی این موارد به پدیدآورندگان یک کتاب از جمله مواردی است که این مراسم دنبال می‌کند».

دبیر علمی این دوره همکار ۱۰ نفر با مدرک دکتری تخصصی و ۱۵ استاد دانشگاه در کادر داوران را یکی از

بیشترین تولید اثر را برعهده داشته و در زمینه جذب نویسندگان، جریان سازی در ادبیات و تعریف و ایجاد آثار جدید ادبیات دفاع مقدس موثر باشد.

وی ضمن ابراز تشکر اضافه می‌کند: «در این دوره بر اساس مولفه‌های تعریف شده توانستیم به فری در یک سازمان ما نهاد برسم که دارای جامعیت و کاملیت تعاریف مشخصه ما باشد».

معرفی شدن خادم نشر پرسش‌هایی را به میان می‌آورد که چرا در برهه‌ای از زمان که بسیاری داعیه حفظ و نشر ارزش‌های دفاع مقدس را دارند، نباید شاهد بروز افراد متعددی به عنوان خادم نشر آثار دفاع مقدس باشیم تا به مدد آنها تحول و دگرگونی‌های مثبت و موثر در این زمینه مانند شگوفایی خلاقیت‌ها و بروز نوآوری‌هایی برای جذب مخاطبان و فعال‌تر شدن ادبیات دفاع مقدس را شاهد باشیم؟

ناشر نمونه‌ها اسامی چیست؟

مسئول کمیته‌های داوری دهمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس از انتخاب هشت ناشر نمونه در چهار بخش انتشارات دولتی و خصوصی تهران و شهرستان به طور مجزا هم‌خبر می‌دهد. محمدقاسم فروغی این انتخاب را مربوط به دو سال کاری ۸۳-۸۲ می‌داند.

به گفته‌ی وی طبقه‌بندی داوری این بخش برعهده یک گروه مستقل کارآمد بود که با در نظر گرفتن معیارها و ملاک‌هایی چون تعداد آثار چاپ شده، نوبت چاپ، سابقه کار، میزان بهره‌مندی از حمایت‌های دولتی، چگونگی حرکت و میزان سیر صعودی، تعداد کتاب‌های برگزیده ناشر در حوزه دفاع مقدس، تنوع موضوعات و گستردگی نامنه مخاطبان، توجه به موضوعات بدیع ارزشی، در نظر داشتن خلاقیت و نوآوری در موضوع، زیبایی‌شناسی، نوع توزیع کتاب‌ها و... ناشران تهران و شهرستان‌ها را به تفکیک مورد بررسی و ارزیابی قرار دادند.

فروغی با اشاره به تأثیر نمره هنری که توسط کمیته داوری گرافیک تعیین شده می‌افزاید: ناشران با سه عنوان معرفی می‌شوند، ناشر نمونه به سازمان انتشاراتی اطلاق می‌شود که از هر لحاظ یک الگو مطرح بوده و نمره‌ای بین ۹۰ تا ۱۰۰ را در فرایند داوری کسب کرده است. ناشران برگزیده در درجه کیفی و کمی پایین‌تری قرار دارند و عنوان ناشر فعال نیز به موسساتی داده می‌شود که به طور پراکنده و غیرمتمرکزتری به ادبیات دفاع مقدس پرداخته‌اند.

به نظر می آید کتاب و زندان رابطه خوبی با هم داشته باشند. چیزی که در زندان زیاد پیدا می شود وقت است. می شود گفت: دیگر کمبود وقت برای کتاب خواندن وجود ندارد. کتاب و زندان رابطه برپه ای دارند، خیلی ما در زندان کتابخوان شدند. خیلی ها خاطرات زندانشان را در کتاب نوشتند، شاید با یک جست و جوی ساده بتوان صدها کتاب خاطرات زندان پیدا کرد و به گفته معاون امور فرهنگی سازمان زندان ها، «کتاب ما در زندان دست به دست می گردد» شاید عجیب به نظر برسد که در زندان مشکل نبود فرهنگ کتابخوانی نداریم.

اسحاق مصدق با هفت کتاب نمایشگاه های کتابی در ۳۳ زندان کشور برگزار می شود این نمایشگاه با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت فرهنگی وزارت ارشاد، موسسه فرهنگی نمایشگاه های ایران و سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی تشکیل می شوند.

اسحاق الله حجتی مدیر موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران درباره این نمایشگاه ها می گوید: «اسحاق مصدق با هفت کتاب ۳۳ نمایشگاه با حدود ۵۰ هزار جلد کتاب در ۳۳ مرکز از زندان های کشور با همکاری معاونت امور فرهنگی وزارت ارشاد، موسسه فرهنگی نمایشگاه های ایران و سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی برگزار می شود» حجتی می گوید: «اصولاً با توجه به اینکه قصد ایجاد انس با کتاب و ترویج کتابخوانی است، این نیاز و ضرورت در زندان های کشور هم حس شد و با توجه به نقش روشنگرانه کتاب، کتاب های مناسبی که بتوان با محتوای آن ارتباط برقرار کرد به زندان های کشور ارسال می شود».

مدیر موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران به این نکته اشاره می کند که هدف دیگر برگزاری این نمایشگاه ها ایجاد یک فعالیت مشترک موسسه با دیگر نهادها در ترویج کتابخوانی است که اسحاق یکی از برنامه های هفته کتاب است و سازمان زندان ها با دریافت این مساله بسیار فعال وارد این حوزه شده است.

کتاب ابزار تربیتی
پروژه های معاون امور فرهنگی سازمان زندان ها هم بر این باور است که نیاز به کتاب خواندن مساله مشخصی است. پروژه های می گوید: «کتاب به تهی ی یک ابزار قوی تربیتی است و با توجه به نیاز زندانیان به کتاب روز و آمار کتابخوان های زندان متوجه شدیم که باید تلاش بیشتری در جهت تجهیز کتابخانه های مراکز زندان ها انجام دهم. در این میان با توجه به مناسبت هفته کتاب نشتی با شرکت معاونت سلامت زندان ها و معاونت فرهنگی وزارت ارشاد داشتیم و به این نتیجه رسیدیم که بهترین وسیله برای پیشرفت گذشتاری کتابخوانی ایجاد نمایشگاه های کتاب در زندان های مرکزی است».

اظهار جلد کتاب در نمایشگاه
حجتی درباره تعداد کتاب های ارسال شده به نمایشگاه می گوید: «تعداد ۱۵ هزار و ۳۷۷ جلد کتاب با ۳۱۵ عنوان از طریق معاونت فرهنگی وزارت ارشاد خریداری و به زندان ها اعزام شد و قرار است بعد از پایان نمایشگاه این کتاب ها به کتابخانه های زندان ها اعزام شود» اجرای این طرح بخشی از برنامه تجهیز نمایشگاه های زندان است. مدیر موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران درباره سابقه برگزاری این نمایشگاه ها در گذشته می گوید: «حدود سال ۸۸ یا ۸۹ این اتفاق (برگزاری نمایشگاه در زندان ها) افتاد و یکی از دلایل علاقه مند بودن ارزیابی مثبت نمایشگاه های قبلی بود».

استقبال خوب
معاون امور فرهنگی سازمان زندان ها درباره وضعیت کتابخوانی در زندان های کشور می گوید: «تمام زندان ها کتابخوان دارد و استقبال از این کتاب ها زیاد است» پروژه های می گوید: «تمام زندانیان فرصت کتاب خواندن را دارند و کتاب ها دست به دست در زندان می گردد» معاون فرهنگی سازمان زندان ها به این نکته اشاره می کند که این

نمایشگاه ها در تهران در چند زندان، قزلحصار، رجایی شهر، اولین و زندان مرکزی کرج برگزار شد.

همکاری زندانیان
حجتی هم در صحبت هایش به این نکته اشاره می کند که وظیفه عرفه بندی سالن های نمایشگاه از وظایف موسسه فرهنگی نمایشگاه است اما با توجه به علاقه سازمان امور زندان ها و زندانیان این کار توسط خود زندانیان انجام شد و در کنار آن برنامه های متنوعی هم دارند.

حجتی می گوید: «برای برگزاری نمایشگاه ها موسسه فرهنگی دریافت، سفارش، خرید و فعالیت های مربوط به ارسال کتاب ها و همچنین عرفه بندی را دارد که اسحاق عرفه بندی توسط زندانیان انجام شد و تمامی کتاب ها توسط معاونت فرهنگی ارشاد خریداری شد».

به کتاب های تاریخ و جغرافیا، درصد علمی و عمومی، ۱۰ درصد مذهبی، ۵ درصد روانشناسی تربیتی و عمومی، ۵ درصد ادبیات نوجوانان، درصد حقوق، درصد بهداشتی و درصد خودآموز بودند که این آمار به معاونت فرهنگی وزارت ارشاد ارسال شد و بر این اساس کارهای کارشناسی صورت پذیرفت و کتاب های مناسب به موسسه فرهنگی نمایشگاه ها برای ارسال به زندان ها فرستاده شد.

پروژه های درباره این آمار می گوید: «چیزی که روشن به نظر می رسد این است که زندانیان نیاز به خودسازی دارند و بر اساس تجربه کتاب های ادبیات، رمان و نشر بیشترین طرفدار را در میان زندانی ها دارد. اما این آمار به کمک یکی از کارشناسان حوزه کتاب که فراروی پایان نامه اش روی این موضوع نوشته شود نظر سنجی شد و این آمارها به دست آمد که ما هم از آن استفاده کردیم».

کتابخوانی در زندان ها
بنا بر گفته معاون فرهنگی امور زندان ها، فعالیت های فرهنگی زیادی در سطح زندان ها صورت می پذیرد که برخی از آنها مربوط به حوزه کتاب و کتابخوانی می شود. پروژه های می گوید: «بعد از اجرای طرح نوبت کتابخوانی در زندان ها با افزایش ۴۰ درصدی کتابخوان ها در زندان ها مواجه شدیم. در این طرح چند برنامه وجود داشت از جمله یک کتاب که در آن کتاب پوسیده چرخ های در بندها چرخ خنده می شود. همچنین برنامه ای داشتیم جینی بر معرفی کتاب های روز در زندان ها، علاوه بر این در این طرح ما تغییر در کتابخانه های زندان ها داشتیم و کلیه مطبوعات را در کتابخانه ها قرار دادیم که در این کار هم با استقبال خوبی مواجه شدیم».

پروژه های اظهار امیدواری می کند که طرح نمایشگاه های کتاب در هفته کتاب هم با استقبال خوبی روبه رود.

فرهنگ کتابخوانی در زندان ایران
پروژه های درباره دیگر برنامه های کتاب در زندان ها می گوید: «برای آشنایی بیشتر با کتاب، خلاصه نویسی کتاب توسط زندانیان صورت می گیرد علاوه بر این جلسات نقد کتاب با حضور ناشران و منتقدان در زندان ها برگزار می شود همچنین ما در زندان ها کلاس های نقدی داریم که بسیار موفق عمل می کنند. معاون فرهنگی امور زندان ها به این نکته اشاره می کند که فرهنگ کتابخوانی در زندان ها پررنگ است و ما سعی می کنیم آن را پررنگتر کنیم».

اسحاق الله حجتی مدیر موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران به این نکته اشاره می کند که زندان ها قرار است بعد از نمایشگاه ها طرح تجهیز کتابخانه های خود را ادامه بدهند.

کتاب بعد از هفته کتاب
معاون فرهنگی امور زندان ها در این باره می گوید: «قرار است بعد از هفته کتاب ، معاونت امور فرهنگی وزارت ارشاد یک جلد از کتاب های منتشر شده توسط همه ناشران را در اختیار ما قرار دهد و ما بعد از بررسی و کارشناسی آنها را خریداری کنیم».

پروژه های به این نکته اشاره می کند که کتابخانه های زندان در ۳ کشور قرار دارند و این طرح در گذشته اجرا می شد که مدتی کم رنگ شده بود قرار است دوباره این طرح اجرا شود. می توان گفت که نقش کتاب و سازمان یکی از دیگر برکنتر کسی پوشیده مانده اما نظر سنجی بررسی نحوه برگزاری این نمایشگاه ها می تواند کمک زیادی به بهبود برگزاری این نمایشگاه ها در آینده داشته باشد.

حجتی در این باره می گوید: «ما همیشه در نمایشگاه ها نظر سنجی داشته ایم و این موضوع را در بهبود هر نمایشگاه نسبت به نمایشگاه های قبلی می توان مشاهده کرد و باید گفت که مخاطب محوری اولین هدف ما است و ضمن اینکه تازه های نشر را در نمایشگاه های ما بریم، مشکلات و پیشنهادت مخاطبان را هم جمع آوری و از آنها استفاده می کنیم».

پروژه های معذ است. اگر قرار است کاری برای زندانیان صورت بگیرد بهتر است زندانیان برای انجام آن کار تلاش کنند. بنابراین اسحاق کار عرفه بندی سالن ها بر عهده خود زندانیان است. علاوه بر اینکه این نمایشگاه در طول برگزاری توسط زندانیان اداره خواهد شد.

کتاب های ارسال شده به نمایشگاه توسط یک کمیته بازرسی و نیازسنجی شده است. حجتی درباره کارشناسی این کتاب ها می گوید: «این کتاب ها توسط گروه کارشناسی که با همکاری معاونت فرهنگی ارشاد و سازمان زندان ها تشکیل شد انتخاب شدند که این نیازسنجی ها درباره موضوع کتاب ها قبلاً توسط خود سازمان زندان ها به معاونت فرهنگی ارسال شده بود».

زندانی های بیشتر ادبیات و رمان می خوانند
اسحاق الله حجتی درباره این آمار می گوید: «طبق نیازسنجی سازمان امور زندان ها ۲۵ درصد ادبیات، ۳۰ درصد رمان، ۱۰ درصد مربوط

اگر قرار است کاری برای زندانیان صورت بگیرد بهتر است زندانیان برای انجام آن کار تلاش کنند. بنابراین اسحاق کار عرفه بندی سالن ها بر عهده خود زندانیان است. علاوه بر اینکه این نمایشگاه در طول برگزاری توسط زندانیان اداره خواهد شد

برنامه های چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران در گفت و گو با مشاور معاونت فرهنگی

هدف؛ گسترش فرهنگ کتابخوانی

مريم سعود

مشکلات کتاب و کتابخوانی تنها با برگزاری هفته‌ای با عنوان کتاب حل نمی‌شود، این مطلب را محمدحسن فکری مشاور معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در صحبت با خبرنگار کتاب هفته عنوان کرد.

فکری، برگزاری هفته کتاب را دارای ابعاد نمادین دانست و گفت: «این هفته می‌تواند نقطه آغازی برای درک دقیق مشکلات حوزه کتاب و کتابخوانی باشد.»

وی در همین راستا به برگزاری جلسات متعدد نقد و بررسی طی این مدت اشاره کرد و اظهار داشت: «به نظر من باید تقدرًا به اصحاب قلم و کتاب آموزش داد؛ چراکه نقد صرفاً ایراد گرفتن نیست، بلکه نقاط ضعف و قوت آثار مطرح می‌شود و در طولانی مدت می‌توان به حل مشکل نقد غیر علمی ادبی خاتمه داد.»

از نظر فکری هفته کتاب می‌تواند یادآور داشتن برنامه‌های چون برگزاری نمایشگاه‌های کتاب، راه‌اندازی کتابخانه‌های جدید در مدارس، دانشگاه‌ها و مساجد، تجهیز امکانات موجود در کتابخانه‌های دایر در سطح کشور و... گامی موثر در نهادینه کردن فرهنگ کتابخوانی و انس گرفتن همه مردم با کتاب بردارد.

وی با اشاره به اختصاص یک روز به نام «روز کتاب و کتابخوانی» در تقویم سالانه جمهوری اسلامی ایران، آن را بهانه‌ای برای پرداختن به حوزه کتاب، رونق اقتصادی نشر و تشویق موفقان و ناشران و مخاطبان به فعالیت بهتر در این زمینه اعلام کرد.

مشاور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برنامه‌های ۹ روزه هفته کتاب را به دلیل کثرت تقاضاهای رسیده برای فعالیت در این هفته عنوان کرد و در پاسخ به این سوال که آیا بهتر نیست از پروژه دهه کتاب برای پوشش این مراسم استفاده کرد؟ افزود: «اطلاق نام هفته کتاب، مصوب شورای فرهنگ عمومی است، با توجه به اینکه هدف از این برنامه، تقویت عرصه کتاب و رواج فرهنگ کتابخوانی است، حذف بسیاری از برنامه‌ها برای اطلاق با تقویم زمانی چندان منطقی به نظر نمی‌رسد.»

وی در ادامه با تأکید بر تغییر جزئی زمان شروع این هفته با توجه به اتمام هفته، مناسبت‌های ملی و مذهبی و... تصریح کرد: «اگر تغییر زمان اجرای این برنامه بر اساس قانون، یک دهه شود، آیا به معنای این است که طرح‌ها و برنامه‌های دیگر خارج از روز دهم را باید حذف کرد؟ مسلماً احتمال این امر می‌رود که در راستای اهداف خود، باز هم زمان بیشتری نیاز داشته باشیم.»

فکری با بیان اینکه از هر طرح در زمینه توسعه و ترویج کتاب و کتابخوانی استقبال می‌کند، تصریح کرد: «پس از تشکیل جلسات هماهنگی در تیر و مرداد هر سال فراخوانی را به مراکز مختلف علمی و دانشگاهی، انجمن‌های صنفی ناشران، نویسندگان و صاحبان ان ادبی و سازمان‌های فعال در امور فرهنگی فرستاده بر اساس برنامه‌های آنها، تقویم عملیاتی خود را تنظیم می‌کنیم. نتیجه اینکه متلاً برای اسامی کارها را طی ۹ روز متهم‌تر کردیم تا مجبور به گلچین و دستکاری در موارد موجود شده نباشیم.»

مشاور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن تأکید بر حمایت‌های ملی و معنوی و فراهم آوردن امکانات لازم برای صاحبان ادبی و مجریان برنامه‌های فرهنگ مرتبط با کتاب و کتابخوانی تصریح کرد: «اگر فعالیت خاصی به ما پیشنهاد شود به هر طریق ممکن سعی در تهیه امکانات مالی، مکانی و زمانی خواهیم داشت. بودجه محدود نیست که به واسطه آن برنامه‌ها را محدود کنیم. لذا بر اساس برنامه و نوع عملکرد مرتبط با آن هر گونه حمایتی را انجام می‌دهیم.»

فکری با اشاره به هدف این هفته در توسعه نشر داخلی ایران در سطح جهان، بیشترین تأکید را بر کتاب‌های تالیفی توسط نویسندگان ایرانی اعلام کرد.

وی در نشریح برنامه‌های چهاردهمین دوره هفته کتاب

جمهوری اسلامی ایران گفت: برگزاری ۳۰ نمایشگاه در سطح زندان‌های سراسر کشور، آغاز تجهیز دو هزار کتابخانه در مدارس کشور، برپایی ۱۰ هزار نمایشگاه کتاب در مدرسه‌ها، تجهیز کتابخانه‌خانه‌های فرهنگ دانشجویی در ۵۰ دانشگاه، آغاز جشنواره کتابخانه‌های خانگی و تجهیز دوهزار کتابخانه روستایی و... از جمله مواردی است که اجرای آنها زمانی بیش از یک هفته را می‌طلبد. اما آغاز این فعالیت‌های زیربنایی در همین زمان کلید می‌خورده.

فکری برنامه‌های روز کتاب و کتابخوانی در تاریخ ۲۲ آبان با عنوان «روز کتاب و پدیدآورندگان» را تقدیر از پدیدآورندگان کتاب‌های تشریفاتی کتاب سال، برگزاری هجدهمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس، تقدیر از نویسندگان و خادمین نشر فعال در این حوزه عنوان کرد و افزود: «برگزاری ۵ نمایشگاه تازه‌های کتاب در دانشگاه‌های کشور و ۳۰ نمایشگاه در زندان‌ها و نیز آغاز به کار سه نمایشگاه استانی در

اردبیل، لرستان و خراسان رضوی به همت موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران از دیگر موارد پیش‌بینی شده در این روز است. همچنین دفتر امور چاپ ۲۸ تا ۳۰ آبان اقدام

به تشکیل نشست‌هایی در خانه کتاب می‌کند. در این گردهمایی متخصصان امر چاپ کتاب در سه محور تولید، توسعه و آموزش این صنعت به تبادل نظر می‌پردازند.

بزرگداشت حامیان نسخ خطی که همه ساله با تقدیر از کسانی که در احیای نسخ خطی در کشور همکاری داشته‌اند با مسئولیت کتابخانه مجلس شورای اسلامی، روز پنجشنبه با عنوان «کتاب، فرهنگ و تمدن اسلامی» برگزار خواهد شد. به علاوه

نشستی تخصصی با حضور ناشران فعال در حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در خانه کتاب با همکاری کمیته شورای فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل می‌شود.

فکری برنامه‌های روز سوم هفته کتاب را با عنوان «کتاب ایران در جهان»، مربوط به ارزیابی آثار ایرانی ترجمه شده به زبان‌های دیگر و نیز برپایی نمایشگاهی از این کتب در خانه کتاب دانست.

به گفته مشاور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برنامه‌های روز چهارم با عنوان کتاب و حوزه مربوط به تجهیز کتابخانه‌های مدارس با مدیریت حوزه علمیه قم، تجلیل از خادمان نشر، موفقان شهید و پاسداران اهل قلم سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و انتخاب کتاب سال شاعران جوان به همراه شروع به کار نمایشگاه کتاب شعر برنامه‌های روز

کتاب و ادبیات در تاریخ ۲۹ آبان ماه را تشکیل می‌دهند. در روز کتاب، دانشگاه و صنعت، سازمان‌های جوان جهاد دانشگاهی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه‌ها می‌پردازند. انجمن فرهنگی ناشران کودک نیز با پشتیبانی وزارتخانه‌های صنایع و معادن و امور اجتماعی جشن کتاب، کودک، کار و صنعت را در کنار تجلیل از ناشران صنعتی و کارگران کتابخوان برگزار می‌کند.

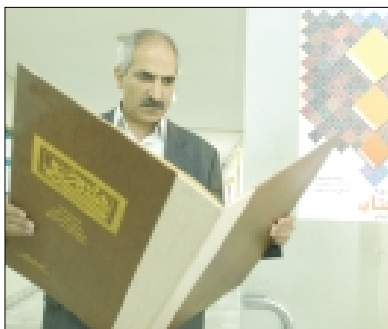
فکری برنامه‌های روز اول آذر با عنوان «کتاب، کتابدار، اطلاع‌رسانی و رسانه» را چنین عنوان کرد: «معرفی خبرنگارو کتابخانه‌ها و مساجد، قدرانی از میزبان کتاب، انتخاب کتابخوان نمونه کشوری، تجهیز کتابخانه‌های مساجد، برگزاری نشست‌های تخصصی نقد ادبی و آسیب‌شناسی کتابخانه‌های مساجد و آغاز طرح شبکه جامع کتاب شهری و کارت خرید کتاب از طرف سازمان فرهنگی-هنری شهرداری تهران در این روز مدنظر قرار می‌گیرد.»

وی ضمن اشاره به همزمانی روز آخر چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران با آغاز هفته سیخ از فعالیت‌های فرهنگی نیروی مقاومت سیخ در اعدای بن کتاب، راه‌اندازی شورای عالی کتاب و کتابخوانی در این تیر و اجرای طرح مهر سیخی، یک کتاب و برگزاری جلسات نقد و بررسی کتاب و نمایشگاه‌هایی در پایگاه مقاومت سیخ خبر داد.

برگزاری سمینار نشر دینی توسط دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی است.

فکری ضمن اشاره به برنامه‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و وزارت آموزش و پرورش در ۲۸ آبان ماه با عنوان «کتاب، کودک و دانش آموز» از افتتاح نمایشگاه یادگار مهربان در فصلای تهران و برگزاری نمایشگاه‌هایی در بوستان کتاب خیر داد و در ادامه افزود: جشنواره کتاب کودک و نوجوان به همراه نشست‌های تخصصی در همین حوزه و برپایی نمایشگاه کتاب در کنار جلسه ملاقات با نویسندگان، شاعران، تصویرگران و مترجمان کتاب کودک و نوجوان از برنامه‌های اعلام شده است.

به علاوه برنامه‌های چون اهدای کتاب به معیاران، فروش کتاب به صورت نیم بها، اجرای طرح صد نویسنده، یک هزار سخنرانی، تجهیز دو هزار کتابخانه و برپایی ده هزار نمایشگاه از جمله اقداماتی است که وزارت آموزش و پرورش دنبال می‌کند.

کتاب و پدیدآورندگان ۲۸ تا ۳۰ آبان ۱۳۹۵

با برنامه ریزی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

رونق نمایشگاه های استانی در هفته کتاب

اسلام شاهد برگزاری چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران هستیم؛ هفته‌ای که نقطه عطف کتاب و کتابخوانی در سراسر کشور است. این روزها خیلی از اهالی فرهنگ و مسئولان کشور خواسته یا ناخواسته ارتباط نزدیک‌تری با کتاب پیدا می‌کنند و اگر هم این کالای فرهنگی را فراموش کرده بودند به واسطه برگزاری این هفته و راه‌اندازی برنامه‌های مختلف، برخورد دوباره‌ای با کتاب پیدا می‌کنند.

یکی از این برنامه‌ها در ایام هفته کتاب که رونق دوچندانی داشته و دارد راه‌اندازی نمایشگاه‌های کتاب است. طی سال‌های گذشته در ایام هفته کتاب سازمان‌ها، موسسات و ادارات مختلفی اقدام به راه‌اندازی نمایشگاه کتاب کرده‌اند تا به نوعی در این جشن بزرگ سهم باشند. شاید نمایشگاه‌هایی که توسط ادارات فرهنگ و ارشاد

داشتند و ۱۲۳ هزار عنوان کتاب را در معرض دید بازدیدکنندگان قرار دادند. در اختتامیه این نمایشگاه صف‌خیزدانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «آذربایجان نقطه نخستین صنعت، اقتصاد و فرهنگ و نقطه برآمدن بسیاری از خواسته‌های ما در کشور است.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، آذربایجان را مهم‌ترین خروجی فرهنگ ایرانی و اسلامی عنوان کرد و گفت: «جهان بی‌تردید به سمت خدا و خدایرستی سوق یافته است و مردم آذربایجان بهترین ترجمان ایده‌های انقلابی و اسلامی برای مردمان خارج از مرزها هستند و به عبارتی این مکان خروجی همه آرمان‌های مترکام در این سرزمین تاریخی است.»

وی نمایشگاه کتاب تبریز را محل نمایش شعور مردم منطقه دانست و با توجه به استقبال آذربایجان آمادگی خود را

وی در بخش دیگری از سخنانش گفته بود: «دعای سیاسی، اقتصادی و نظامی شما منقطع است. اما دعوی فرهنگی مستقر است. خصوصاً اینکه استیکار و جبهه کفر عزیز منقذ فرهنگی هیچ راهی برای سلطه بر مسلمان ندارد این جبهه‌ای است که باید همه شما عزیزان و همه ما محوب بنشاسیم و همواره در این جبهه حاضر باشیم، خصوصاً ناشران عزیز که باید مرزبان امینی برای مرزهای فرهنگی باشند.»

دومین نمایشگاه کتاب استان اردبیل در سال ۱۳۸۳ برگزار شد و سومین آن سال قبل برگزار شد. نظری، معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد استان اردبیل در خصوص برگزاری پنجمین نمایشگاه کتاب این استان در هفته کتاب می‌گوید: «جای خرسندی است که در این ایام میزبان برگزاری پنجمین نمایشگاه کتاب استانی هستیم و می‌توانیم به نوعی در گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی تحول ایجاد کنیم.»

نظری معتقد است که مردم استان اردبیل بسیار خوش اقبال بوده‌اند که نمایشگاه کتاب استانی همزمان با هفته کتاب در اردبیل برگزار می‌شود.

وی همچنین از برگزاری نمایشگاه‌های کتاب دیگری در شهرستان‌های استان اردبیل یاد می‌کند و می‌گوید: «به رغم اینکه امکانات مناسبی را برای استفاده عموم مردم استان از این نمایشگاه فراهم کرده‌ایم اما در عین حال نمایشگاه‌های کوچکی نیز در کلیه کتابخانه‌های استان دایر خواهیم کرد تا به نوعی این جشن فرهنگی گسترده‌تر و پررونق‌تر برگزار شود.»

برای سرمایه‌گذاری بهتر و بیشتر برای نمایشگاه کتاب سال آینده اعلام کرد.

اردبیل و چهارمین نمایشگاه

چهارمین نمایشگاه کتاب - استان اردبیل از فردا (پنجشنبه ۲۵ آبان‌ماه) برگزار می‌شود. این نمایشگاه نیز مانند دیگر نمایشگاه‌های کتاب استانی به همت موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان برگزار می‌شود.

اردبیل تاکنون سه بار میزبان نمایشگاه‌های کتاب استانی بوده است. نمایشگاه اولین بار در سال ۱۳۷۲ برگزار شد. دیدن عکس‌های مراسم افتتاحیه اولین نمایشگاه کتاب استان که در تیرماه آن سال برگزار شد برای بسیاری از اهالی استان اردبیل پرخاطره و جذاب است. چرا که آن سال محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهور کشور، استاندار اردبیل بود و احتمالاً آن روزها کسی تصور نمی‌کرد که شاید روزی او رئیس‌جمهور کشور شود.

در آن نمایشگاه که ۴۰۰ ناشر از سراسر کشور حضور داشتند ۲۷ هزار عنوان کتاب را به بازدیدکنندگان معرفی کردند و در معرض فروش قرار دادند.

احمدی‌نژاد در مراسم اختتامیه آن نمایشگاه اظهار داشته بود: «باید نمایشگاه‌ها به گونه‌ای ایجاد شود که تلقی شود وارد یک بازار شده‌ایم. باید نمایشگاه‌ها مشخص و چهارچوب دار باشند و آقایان باغبانین کتاب شرکت کنند نه اینکه با عناوین انتشارات شرکت کنند.»

اسلامی شهرستان‌ها در کتابخانه‌های عمومی راه‌اندازی می‌شود از جمله پرمخاطب‌ترین نمایشگاه‌های کتاب در این ایام بوده‌اند. هر چند نمایشگاه‌های کتاب برگزار شده در مدارس در همین ایام نیز پرمخاطب بوده‌اند.

اما در کنار همه نمایشگاه‌های کوچک و بزرگی که همه ساله برگزار می‌شوند و امسال هم برگزار می‌شوند، نمایشگاه‌های کتاب استانی جایگاه ویژه و متفاوتی داشته‌اند، چرا که چنین نمایشگاهی ماحصل تلاش مجموعه‌های متعدد و ناشران فعال سراسر کشور است. امسال همزمان با برگزاری هفته کتاب سه نمایشگاه کتاب در سه استان کشور برگزار شد تا آمار برگزاری نمایشگاه‌های کتاب استانی به عدد صد نزدیک‌تر شود. نود و چهارمین، نود و پنجمین و نود و ششمین نمایشگاه‌های کتاب استانی به ترتیب در استان‌های آذربایجان شرقی، اردبیل و لرستان برگزار می‌شوند. البته نمایشگاه کتاب استان آذربایجان شرقی که به نمایشگاه بین‌المللی کتاب تبریز شناخته شده است در هفته اول آبان‌ماه در آستانه هفته کتاب برگزار شد اما نمایشگاه‌های کتاب استان اردبیل و لرستان هر دو در ایام هفته کتاب آغاز به کار می‌کنند.

کتاب ویدئو آلودگی‌ها

صاحب‌انبار: خانه کتاب ایران
سرمایه: پدram پاک این
تثانی: خیابان قائم مقام فراموشی
اول فجر (چپ)، شماره ۹
شعبه دوم
تلفن: ۸۳۳۷۵۳۳
۸۳۳۷۵۲۹

تکرار یک خاطره

در هفته کتاب امسال علاوه بر نمایشگاه کتاب استانی اردبیل نمایشگاه دیگری در استان لرستان برگزار می‌شود. این نمایشگاه از یکشنبه ۲۸ آبان‌ماه آغاز به کار خواهد کرد. استان لرستان با برگزاری این نمایشگاه تاکنون پنج بار میزبان نمایشگاه بزرگ کتاب استانی بوده است. اولین نمایشگاه کتاب استان لرستان آبان سال ۱۳۷۱ با حضور ۹۴ ناشر و معرفی هفت هزار عنوان نمایشگاه برگزار شد. بهاروند، معاون فرهنگی اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی که در دوره‌های اخیر نیز چون امسال مدیراجرایی نمایشگاه کتاب بوده است می‌گوید: «خاطره برگزاری اولین نمایشگاه کتاب استان لرستان را فراموش نمی‌کنیم، چرا که حضور مردم بسیار دیدنی و قابل توجه بود.»

بهاروند به مشکل نبود نمایشگاهی در سطح استان برای برگزاری چنین برنامه‌هایی اشاره می‌کند و می‌گوید: «خوشبختانه با تکمیل معملای خرم‌آباد، امیدواریم نمایشگاه امسال چون نمایشگاه اول استان بسیار پررونق باشد.»

اگر ناشرها بتوانند...

علی عاشوری مدیر روابط عمومی موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی در خصوص اتفاق برگزاری همزمان چند نمایشگاه در هفته کتاب توسط این موسسه می‌گوید: «سؤال‌های قبل هفته موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی چنین تجربه‌ای را داشته است و موسسه توان برگزاری همزمان چندین نمایشگاه را دارد اما از آنجایی که برگزاری همزمان چند نمایشگاه نیازمند حضور ناشران است و این موضوع ممکن است به کیفیت حضور ناشران و نمایشگاه‌ها لطمه بزند از این رو ترجیح می‌دهیم نمایشگاه‌های کتاب استانی را با فاصله اما با کیفیت بالاتر برگزار کنیم.»

وی در ادامه اضافه می‌کند: «برگزاری نمایشگاه کتاب بین‌المللی تبریز در آستانه هفته کتاب که با استقبال خوبی مواجه شد می‌توانست پرمخاطب‌تر باشد و امیدواریم نمایشگاه‌های کتاب اردبیل و خرم‌آباد که همزمان با هفته کتاب برگزار می‌شوند بتوانند نظر معاطبان و علاقه‌مندان به کتاب و کتابخوانی را جلب کنند.»